

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays
54,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.
NO. 180 - ŠTEV. 180. NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 2, 1919. - SOBOTA, 2 AVGUSTA, 1919. VOLUME XXVII - LETNIK XXVII.

KAMPAJNJA PROTI IZKORIŠČEVALCEM

PREDSEDNIK WILSON JE ODREDIL KAMPANJO, DA STRE MOČ MAGNATOV, KI IMAJO V ROKAH DOBAVO ŽIVIL. — TA AKCIJA BO MOGOČE ZOPET SPRAVILA NA POVRŠJE HERBERT HOOVERJA. — PREDLOG ZVEZNE KONTROLE ZA DOBAVO ŽIVIL. — VSI DEPARTMENTI ZDRUŽENI V BOJU.

Washington, D. C., 1. avgusta. — Predsednik Wilson, njegov kabinet in kongres so se združili v boju proti visokim življenjskim stroškom in kontroli živil kot je bila tekom vojne, je bila ena izmed odredb, katero so številni predlagali. V zvezi s tem pravijo, da bo najbrže poklican iz Evrope Herbert Hoover, da prevzame poveljstvo v boju proti draginji.

Zanimanje predsednika za krizo, o kateri je prepričan, da obstaja v državi radi visokih cen vseh življenjskih potrebščin, je razvidno iz pisma, katerega je poslal vsem izvrševalnim panogam v državi, naj prične s pogonom proti vsakemu, in vsaki stvari, ki je od govorila za visoke cene, posebno pa za visoke cene obleke in živil.

Nacionalni vseh vladnih oblasti, ki imajo opravka s cenami, ter člani kabineta bodo nadaljevali danes posvetovanje v namenu, da se dogovore glede skupne akcije ki naj bi znižala cene.

Predsednik je namignil, da bo priporočil vsako zakonodajo, ki bo zamogla znižati sedaj obstoječe cene. Zvezna trgovska komisija je objavila, da je pripravljena dokazati glede stroškov proizvodnje vseh produktov in tudi ni department je objavil, da je pripravljen nastopiti brez odloga proti vsem izkoriščevalcem. Ker pa bi bilo kazensko zasledovanje zelo počasno, priporočajo številni živilsko kontrolo, Mr. Hoover je republikanec ter je zelo dobro zapisan pri kongresu. To dejstvo in pripravljenost naroda da se podre di ukazom živilske administracije.

Edinole na ta način bo mogoče od pomoči položaju, ki postaja vsakdan slabši in ki je postal celo tako slab, da je bila odvrnjena celo predsednikova pozornost od mirovne pogodbe in Lige narodov.

Obvestilo železničarjev, da je treba preskrbeti cenejšo hrano ali pa višjo plačo, je dovedlo predsednika do prepričanja, da je treba na vsak način znižati cene živil in drugih potrebščin.

Prodaja preobitne armadne hrane smatrajo tukaj le za kratko dobo od pomoči.

Kongres se je pričel v polni meri zavedati nevarnosti, ki se poraja iz splošnega nemira ter se razmišlja o številnih načrtih, kakor naj bi se zvečala kampanja proti prodajalcem oblek, čevljev in živil. Kongres je tudi izjavil, da bo v najkrajšem času uveljavil zakon za kontroliranje cen.

Oni, ki zagovarjajo predlog, naj se poveri Hooverju vodstvo nad regulacijo dobave živil, izjavljajo, da bi bilo eno izmed sredstev, kako nasilnim potom znižati cene to, da bi on naprosil hišne gospodinje, naj se za nekaj časa odpovedo nakupovanju gotovih živil ter zmanjšajo s tem trg za take predmete. Na ta način bi avtomatično padle cene in sicer brez ozira na to, če je bil proizvajalec ali posredovalec oni, ki skuša izkoriščati.

Na poziv generalnega pravdnika Palmerja so imeli večeraj za žilndniški tajnik Glass, delavski tajnik Wilson, trgovski tajnik Redfield, poljedelski tajnik Houston, gen. železniški ravnatelj Hinder drugi konferenco da razpravljajo glede sredstev v boju proti vedno naraščajočim cenam živil.

Konferenca je trajala več ur, a uradniki ki so se vdeležili sled nje nočejo ničesar izjaviti glede vsebine pogovorov. Pravijo, da bo do sporočila izid predsedniku.

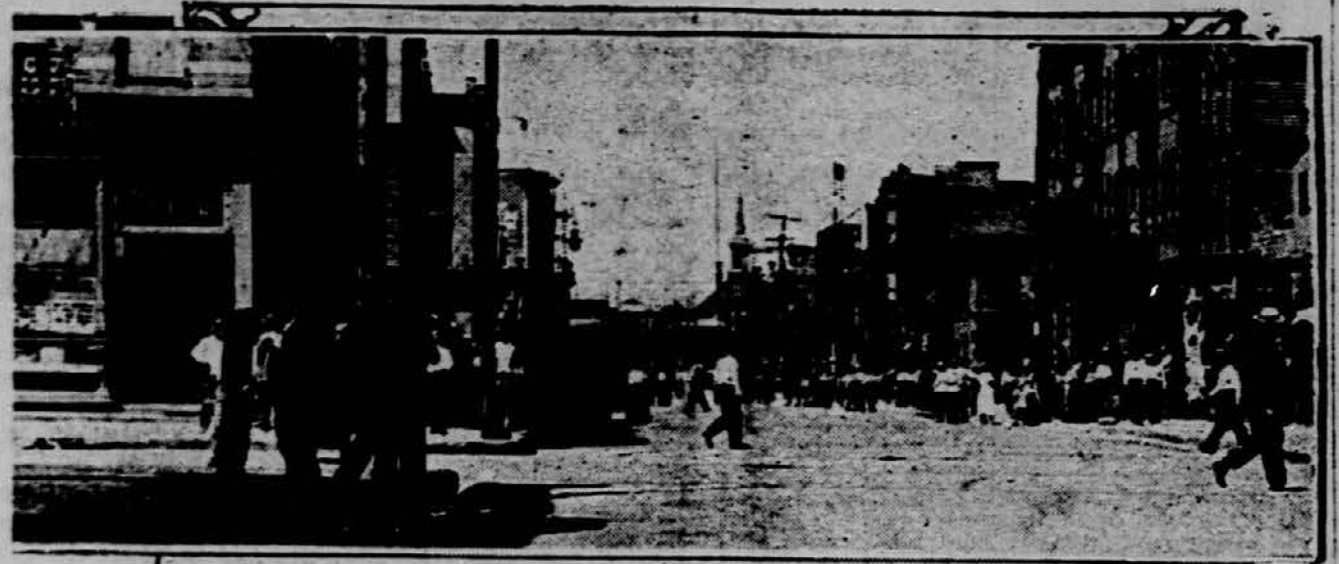
Nadalje poročajo, da je konferenca predhodnik splošne konference vseh vladnih departamentov, ki so količikaj v zvezi s faktorji tikačimi se cen živil in drugih potrebščin.

Pravijo, da se je vršila imenovana konferenca na inicijativo generalnega pravdnika Palmerja. Palmer se je v sredo telefonično posvetoval s predsednikom, potem ko je slednji sprejel delegacijo bratovščine železniških strovojev.

William Lee, predsednik unije železniških strovojev, je objavil, da bodo morali železničarji s prvim oktobrom naprej uporabiti vsa sredstva za zavarovanje svojih interesov, če ne bodo do onega časa storjeni koraki, da se ugodni zahtevam železniške unije.

Če do takrat ne bodo padle cene živil, bodo zahtevali železničarji od železniške administracije višje mezde.

ČIKAŠKO PREDMESTJE, KJER SO SE VRŠILI NAJHUJŠI BOJI MED ZAMORCI IN BELCI.

NEGRO RIOTERS at 39th St CAR BARN, WHERE SERIOUS RIOTING OCCURRED

SAVEZNIŠKE SILE IN BELA KUN

Avstrija izjavlja, da morajo zavestni preganiti Bela Kuna. — Kun je še vedno mogočen.

Dunaj, Avstrija, 31. julija. — Če se ne bodo zavestni definitivno odločili za politiko nasilnega izgonu Bela Kuna, komunističnega voditelja na Ogrskem, bo ostal še nadalje diktator skozi dneve, tedne in mesece, s soglasno z mnenjem tukajšnjih Amerikancev, ki so dobro informirani glede položaja.

Zastopniki zaveznikov tukaj so storili vse, kar je bilo v njih moči, da pregovore Kuna, naj izroči vlado v roke socialistom, ki so v večini, mesto da ostane v rokah manjšine komunistov. Vršile so se tudi številne konference med generalom Boehm, ogrskim vojnim ministrom, M. Agostonom, ljudskim komisarjem ter drugimi zanesljivimi socialisti, da se sestavi primeren načrt, a Bela Kun se je dosedaj le pogajal, ne da bi sprejel predloge, ki so bili stavljani.

Bela Kun čuti, da je njegovo stališče močnejše radi bližajoče se žetve, s čemur bodo dobili sovjeti več živil. To je prav posebno važno radi tega, ker beže številni Ogrji iz dežele ter je treba vsled tega pitati manj ust.

Avstrijski predsednik Seitz je rekel danes, da ne bo njegova dežela mirna toliko časa, dokler se bo smel Bela Kun vmešavati v njeno notranjo politiko. Rekel je, da čuvajo ogrski vojaki na nered in da rekvirirajo v privatnih hišah in v vaseh v neposredni bližini Dunaja.

Ogrski vojaki se pokore povsem dokler dobivajo hrano in denar. Radi tega dejstva ni povsem nevarno, da bo Bela Kun strogo glavljen od sil v notranjosti Ogrske same.

Kot v Rusiji so moške, ki nimajo prijateljev preko meja, prisiljeni vstopiti v armado, da se prežive. Moč Bela Kuna je pripisovani tudi brezdelnosti izobraženih razredov ter drugih, ki so izmučeni od vojne ter nimajo dosti moči, da bi se borili proti vladni teritoriji.

Sovjetsko tlo jači nadalje tudi skrbno gojena propaganda, ki trdi, da je vse, kar se stori proti njej, naperjeno proti delavcem in da prihajajo vse trditve, tikajoče se izajavljenosti sovjetske vlade, iz kapitalističnega časopisa.

Nekateri posledice sovjetske vlade so naslednje:

— Zeleni denar v vrednosti 20 vinarjev stane 93 vinarjev predno je napravljen; v Weiss Manfred tvorniki za orožje, ki dela s mesečnim primanjkljajem osmih milijonov dolarjev, stane poprava navadna polnične kare 300 tisoč K.

Vamirna na polničnih karah stane 80 vinarjev, dočim mora plačati vlada 90 vinarjev. Plačo delavcev smakajo osem in pol kro-

PRIHODNJA VOJNA MED ANGLIJO IN AMERIKO

Poročevalec newyorškega lista "Sun" je govoril s nemškimi generalom Bernhardijem.

Hirschberg, Šlezija, 31. julija. (Zakasnejo poročilo). — Prva bodoča velika vojna bo vojna med Ameriko in Anglijo.

To mi je rekel danes general Friedrich Bernhardi, ki je spisal znamenito knjigo "Nemčija in prihodnja vojna".

— Tega ne pravim vsled tega — je nadaljeval — da bi ustvaril kak nespornost med obema državama, pač pa zato, ker sem o tem na podlagi svojih dolgoletnih in temeljitih izkušenj dodobra prepričan.

Kdaj bo izbruhnila ta vojna in v kakih oblikah se bo vršila, zaenkrat seveda še ne morem povedati. Skoraj gotovo tudi to ne bo prva bodoča vojna pač bo pa to prva velika vojna, ki se bo vršila v bližnji bodočnosti.

— Torej po vašem mnenju na bo Liga narodov preprečila bodočih konfliktov? — sem ga vprašal.

— Liga narodov ne bo preprečila vojne, katerih vzroki bodo principi, ki so življenjskega pomena tega ali onega naroda. Niti oni, ki so ustanovili Ligo narodov, nimajo vanjo prevelikega zaupanja. Predsednik Wilson naprimer zahteva, naj senat odobri pogodbo med Združenimi državami in Francijo. Iz tega je razvidno, da se niti predsednik preveč ne zanaša na Ligo.

To je vprašanje mogočnosti in moči. Dominacija take Lige bo spala ter bo imela pri rokah silno veliko število topov, pušk in drugega orožja. Njena bodočnost, če ima sploh kako bodočnost, bo odvisna od stališča Anglije in Amerike. Jako značilna je bila njegova sledeča pripomba:

— Zakaj govorijo Združene države o intervenciji v Mehiki? Zakaj naj se ne uravna mehiški spopadom posredovanja Lige narodov? Pa vzemimo, da bi Liga uravnala mehiško vprašanje. One Amerikance, ki bi bili z Ligo zadovoljni, bi lahko na prste seštel.

NEMŠKI TRGOVSKI AGENTI NA POSLU

Nemški agentje kolonizirajo Španko, kupujejo posestva ter širijo rdečo doktrino.

Pariz, 31. julija. — Nemčija hoče prijeti za delo tam, kjer se je ustavila julija meseca 1914. Na političnem, industrijskem, trgovskem in ekonomskem polju skuša nastopiti tako kot da ni bilo nikdar nobene vojne.

Brazilijska, Argentina in celo Južna Amerika držijo svoje oči odprte z ozirom na Nemčijo, kajti šune povesti prihajajo v Pariz glede počenja agentov in emisarjev nove socialistične nemške republike.

Ti agenti kolonizirajo Španko tako hitro kot jim je mogoče.

Kupujejo tudi zemljišča ter dobivajo vsake vrste koncesije na Holandskem. Nadalje skušajo širiti boljševiško propagando po vseh zaveznikih državah in priateljstvih deželah ter uporabljajo Švico kot svoj glavni stan.

V Argentini in drugod južno od ameriškega ekvadorja se skušajo vgnezditi in vdomežiti s pomočjo zavratnih metod.

Cela špijunska organizacija, ki je obstajala v Švici tekom vojne ter služila kot orodje nemškega generalnega štaba, je bila izročena novi nemški vladi ter je sedaj bolj zaposlena z novimi načrti kot je bila kedaj prej.

Grof Boeckdorff Rantzau je nekoč rekel, da je boljševizem "si-jajen izvozni predmet" za Nemčijo. Organizacija v Švici skuša vsled tega eksportirati boljševizem.

Poročevalec "Matina" je brzojavil svojemu listu, da je v stanu poročati o neki konferenci, ki se je pred kratkim vršila v Curihu in katere so se vdeležili:

— Poročnik Schloss, dobro znan radi svojega delovanja tekom vojne kot eden načelnikov posebne službe, pridržane nemškemu glavni stanu; neki tajnik nemškega poslanstva v Bernu; slavni Maroun, prejšnji konzularni agent, nemške službe v Agadirju, ki je tekom vojne po naročilu nemškega generalnega štaba deloval med mohamedanskimi narodi; boljševiški agent Aaron, žid, naturaliziran Brazilijanec; neki prejšnji bulgarski agent po imenu Kohen, ki je poročen z neko Francozinjo.

Ta organizacija, — pravi poročevalec — ima na razpolago veliko svoto denarja. Znano je, da znašajo svote Enver paše in Talat beja, prenešene v Švico, več kot 100 milijonov frankov. K temu je treba dodati še velike svote iz nemških in boljševiških virov.

Pozornost Aarona je obrnjena v glavnem na Italijo.

Islamska propaganda je obrnjena predvsem na Alžir in na Tunizijo.

V kratkem se bo nova nemška vlada posluževala istih metod ter igrala isto staro igro političnih intrig kot stara cesarska vlada.

PREMOGOVNA KRIZA

ANGLIJA NE MORE IZVAŽATI VEČ KOT 23.000.000 TON PREMOMA. — ITALIJA JE SKORO BREZ VSAKEGA PREMOMA. — TUDI AVSTRIJA GA MANJKA, KER JO NOČEJO ČEHI ZALAGATI.

Pariz, Francija, 31. julija. — Evropa stoji pred akutno premogovno krizo, ki bo hujša kot katerakoli v času tekom vojne. V Evropi ne proizvajajo toliko premoga kot so ga proizvajali tekom vojne, ko je bila industrija organizirana.

Velika demoralizacija obstaja v vseh novih deželah in v Franciji. Italiji in drugih deželah prevladuje največje razburjenje radi položaja.

Položaj glede premoga je eden največjih argumentov, katerega navajata Anglija in Italija v najvišjem vojnem svetu za zopetno uveljavljenje starih ekonomskih dogovorov.

Kdo bo zakladal Evropo s premogom? — To je zelo težko vprašanje. M. Loucheur, ki se je ravnokar vrnil iz Anglije, je izvedel, da more Anglija eksportirati le 23 milijonov ton premoga v primeri s 70.000.000 tonami, katere je eksportirala tekom preteklega leta.

Avstrijska delegacija je izjavila v neki poslanici na konferenco, da je Avstrija brez premoga, kajti Čehi niso dali na razpolago premoga, katerega so obljubili. Radi razorganizacije med delavci primanjkuje Poljski 8 milijonov ton in tudi Čehom primanjkuje 5 milijonov ton, kar je zelo resno, kajti Bavarska še naprej dobavlja češki premog, ki je potreben za njene industrije.

Italija pa je v najslabšem stanju med vsemi deželami. Italija je danes dežela, ki nima dobesedno niti ene tone premoga. Tittioni je v večerajšnji seji italijanskega parlamenta poudarjal resnost položaja, za katero ni bilo mogoče najti dosedaj še nobene rešitve.

Če hoče evropska industrija preživeti, bo treba skrajni hoder, vendar pa je dvomljivo, da bi hotele Združene države zopet ustanoviti premogovno administracijo ter spraviti s tem notranji položaj dežele v še večje zmede.

Oni, ki potrebujejo premog, si žele takega zopetnega ustanovljenja premogovne administracije v Ameriki.

Slična poročila prihajajo v Francijo tudi iz Španke. Stari špijnski sistem je neumorno na delu ter hoče obrniti politični položaj v tej deželi v prid Nemčiji.

Posebni poročevalci iz Amsterdama izjavljajo, da so Nemci popolnoma pregazili Holandsko.

Nemški trgovski potniki, — pravi poseben poročevalec nekega pariškega lista — vro no Holandsko prav kot so delali to pred vojno. Na eni strani nekega važnega kraljevnega dnevnika je bilo pred kratkim deset nemških oglasov izmed štirinajstih v celoti.

Tekom vojne — nadaljuje isti poročevalec — so nakapili Nemci najbolj važne prostore v različnih mestih v namenu, da zgrade tam kino-gledišča in druga zabavališča. Kadar je kak Nizozemec otvoril razstavo mednarodnega značaja, kjer naj bi bili na ogled vzorci trgovskih produktov skozi celo leto, je takoj staval kak Neme p.nudbo ter kupil prostor za 50 tisoč florinov, da je mogel na ta način kontrolirati razstavljene predmete.

Tudi Južna Amerika ne bo ušla nemškemu uplivu. Vsa znamenja kažejo, da čakajo Nemci le na to, da se bo posušilo črnilo na mirovni pogodbi, nakar bodo takoj pričeli z delovanjem v tej smeri.

V brzojavki iz Koblenza, kjer je ameriški armadni glavni stan, se glasi:

— Vsaki dan gredo skozi roke ameriških armadnih cenzorjev pisma, ki pripovedujejo o nameri številnih Nemcev, da se izselijo v Južno Ameriko. Redkokdaj omenja kak Neme, da se namerava izseliti v Združene države.

Save and Succeed BUY W.S.S.

AVSTRIJA BO ODGOVORILA
PRIHODNJI TEDEN.

St. Germain, Francija, 1. avg. Zastopniki nemške Avstrije bodo v ponedeljek ali torek odgovorili na zavezniske zahteve. Avstrijski zastopniki so baje že končali odgovor.

NEMŠKA USTAVA SPREJETA.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Nemška narodna skupščina je danes odobrila novo nemško ustavo. Samo 70 glasov je bilo proti. V opoziciji so bili zastopniki nemške narodne stranke ter neodvisni socijalisti.

DENARNE POŠILJATVE V
ISTRO, NA GORIŠKO IN
NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanji razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasejano po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kako mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir	\$ 6.80
100 lir	\$ 13.00
500 lir	\$ 64.00
1000 lir	\$ 128.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

LONDONSKA POLICIJA PROGLASILA STAVKO

Odbor je izdal poziv na policaje cele Anglije, naj se pridružijo stavarčemu gibanju.

London, Anglija, 31. julija. — Londonska policija je nočjo proglasila stavko. Tozadeven odlok je bil sprejet na raznih velikih zborovanjih. Povod temu je dala predloga v parlamentu, naj se policija reorganizira. Predloga odobrava unijo, odločno pa prepoveduje policistom zvezo z drugimi delavskimi organizacijami ter jim odreka pravico do stavke. Predloga nadalje grozi vsakemu, ki bi zastavkal s hudo kaznijo.

Tajnik narodne unije policistov, ni jetičarjev, Hays, je v imenu izvrševalnega odbora pozval vse policiste, naj zastavkajo in naprosijo vse organizirane delavce, naj podpirajo dobro stvar.

V pozivu je rečeno med drugim tudi sledeče: Vlada se je z veliko prednostjo posluževala policije, da bi uničila odbora so že prenehali z delom ter organizirajo pravico. Če bo v pripravljeni vse irtvoriti za parlamentu, splošno policijsko izboljševanje pravične stvari.

NOVA TRGOVSKA POGODBA MED ANGLIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI

London, Anglija, 1. avgusta. — Pogajanja med angleškim zunanjim ministrom in Združenimi državami glede nove trgovske pogodbe med obema deželama so končana. Tozadevno poročilo je objavil danes list Evening News. Besedilo bo kmalo predloženo o bema parlamentoma.

Washington, D. C., 1. avgusta. Uradniki državnega departmanta so danes izjavili, da jim ni ničesar znanega o kaki nameravani novi trgovski pogodbi in Združenimi državami.

predloga, bo to znamenje, da bo naša unija popolnoma uničena. Vaš odbor je prošil dne 30. junija za avdienco pri ministrskem predsedniku, toda opravil ni ničesar. Niti odgovora ni dobil na svojo prošnjo. Vsi takoj na delo, če nečete izgubiti svoje prostosti. Poziv se končuje z besedami: — Člani vašega izvrševalnega odbora so že prenehali z delom ter organizirajo pravico. Če bo v pripravljeni vse irtvoriti za parlamentu, splošno policijsko izboljševanje pravične stvari.

KAJZER PRENAŠA SVOJE BREME

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Bivša nemška cesarica je pisala vikarju neke protestantske cerkve pismo, v katerem pravi med drugim tudi sledeče:

— Kajzer vdano prenaša svoje breme, toda Gospod ga bo gotovo milostno privedel iz temne doline.

Nadalje pravi, da je zdrav in da je tudi ona zdrava.

40 kron, gos 2,000 kron, par čerljev 1,200 kron in eno jajce osem kron!

Cena kronam vedno pada

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanji razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kako mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošiljamo v staro domovino, naprimer:

100 kron	\$ 4.00	300 kron	\$ 12.00
500 kron	\$ 19.25	1,000 kron	\$ 38.50
5,000 kron	\$ 185.00	10,000 kron	\$ 370.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenski Dnevnik)
 Opened and published by
SLOVENSKO PUBLISHING COMPANY
 (a corporation)
 FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and address of above offices:
 31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikom.

Na celo leto vsota let na Ameriko in
 Canada \$4.00
 Na pol leta \$2.00
 Na četrt leta \$1.00

GLAS NARODA
 ("Voice of the People")
 Issued every day except Sundays and Holidays.
 Subscription yearly \$4.00.

Advertisement on agreement.

Doplate brez podpla in osebno se ne pridobujeta.
 Denar naj se blagovno pošlje po Money Order.
 Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznanijo, da hitreje najdemo naslov.

"GLAS NARODA"
 31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 Telefon: 307 - Cortlandt.

Rumunska ni zadovoljna

Za sedanjim obotavljanjem mirovne konference, da pozove Ogrsko na odgovor radi ponovnih kršenj, leži težkoča, ustvarjena vsled postopanja sveta treh z Rumunsko. Poročila iz Pariza pravijo, da konferenca ne ve, v kateri razred naj bi postavila Rumunsko, — v razred aktivnih zaveznikov ali pa v razred zunaj stoječih držav. Ker ne more privoliti v zavezniške dogovore z Rumunsko, svet treh tudi ni v stani naprositi to deželo, naj pomaga pri discipliniranju Ogrske.

Rumunski ministrski predsednik Bratianu se je umaknil v pričetku julija s mirovne konference. Ko se je vrnil domov, razočaran in razdražen, je objavil "Le Temps" pol-oficijelno poročilo glede pritožb Rumunske proti svetu treh. Te pritožbe so povzročile kaj malo zanimanja v tej deželi.

Zavezniške sile, Francija, Anglija, Italija in Rusija so obljubile Rumunski v pogodbi leta 1916 enak glas pri sklepanju mira. Ko pa je bilo določeno število zastopnikov na mirovni konferenci, je dobila Rumunska le dva delegata proti petim za vsako izmed glavnih sil ter trem, katere sta dobili Belgija in Srbija.

Rumunska je bila s tem dejanski stavljena v vrsto manjših držav, ki niso bile ničesar drugega kot nezaupljivi opazovalci postopanja mirovne konference. O vprašanju življenjskega interesa za Rumunsko so sklepali brez njenih delegatov in ko je bila vročena grofa Brockdorff-Rantzau mirovna pogodba z Nemčijo, dne 7. maja, so se morali rumunski delegati zadovoljiti z ustnim izveščkom te pogodbe.

Pogodba iz leta 1916 je določila bodoče meje Rumunske z veliko natančnostjo. Rumunski pooblaščenca pa trdijo, da je bila ta pogodba popolnoma ignorirana v razpravah glede razdelitve Avstrije in Ogrske.

Pogodba z Avstrijo je vsebovala ponižujoče pogoje za Rumunsko, — pogoje, katerih bi velike sile nikdar ne naložile nase ali katerih bi se ne uklonile, če bi se jim jim skušalo naložiti vsled skupne akcije manjših sil. Rumunska delegacija je protestirala proti tem določbam v pogodbi z Avstrijo. Dobila je odlog osemindesetih ur, da prouči določbe, katerim je nasprotovala, vendar pa ni dobila v roke besedila preje kot na predvečer dneva, ko je bila pogodba vročena avstrijskim delegatom.

Suverenost Rumunske je v veliki meri omejena vsled pogodbe z Avstrijo. Res je, da so bile iste omejitve naložene Jugoslaviji, Poljski in Čehoslovski. Poljska in Čehoslovška sta novi državi, — stvaritvi konference ter podrejene njeni volji. Jugoslavija je pa le razširjenje Srbije. Srbija pa ni bila zavarovana, kot je bila Rumunska, s pogodbo zveze, ki bi ji jamčila enakost statusa z velikimi silami na mirovni konferenci.

Z Rumunsko so dejanski postopali kot s pastorkom v Parizu, ne pa kot z državo, ki je enakovredna. Rumunska vlada in narod sta ogorčena vsled samovoljnega postopanja sveta treh in radi tega, kar smatata za popolno izpolnjevanje od strani Anglije in Francije, da bi se držali pogojev pogodbe iz leta 1916. Zavezniki so obljubili Rumunski Banat in okolico Temesvarja. Rumunji pa so izgubili vsako upanje, da bi zavezniki te obljube tudi izpolnili.

Mirovna konferenca neče odrediti invazije Ogrske. Nobena izmed velikih sil neče izsiliti izpolnjevanja pogojev premirja s tem, da bi poslala na Ogrsko svoje lastne čete. Rumunska bi lahko izsilila določbe premirja. Naprositi jo, da jih izsili, pa bi pomenilo prižiganje in mogoče tudi zaduščenje za pritožbe, katere je dvignilo z ozrom na pogodbo, sklenjeno z njo.

Ogrski problem je postal vsled tega bolj zapleten in bolj resen vsled odtujenja Rumunske. Ali bo mirovna konferenca popravila sedaj svojo napako, ne le raditega ker je bila napaka, temveč tudi raditega, ker je s tem izgubila edino vojaško silo, s katero je mogoče Ogrsko prisiliti k izpolnjenju pogojev premirja?

Nemci v Amsterdamu

Socijalizem je nemški produkt. Tekom vojne so bili nemški socijalisti kot res ponižani in poslušni orodje v rokah vlade. Celo pred vojno je bil številnim nemškim socijalistom vcepjen trgovski imperijalizem. Zavarovanje in tega sledeče zgrajanje velikanskih industrij je bil izgovor za kolonialno razširjenje. Kolonije morajo imeti brodovje, da jih zavaruje. Vsled tega je bila zgrajena velika mornarica v vojaške svrhe. Nemške industrije morajo imeti nove izhode. Vsled tega je obsegalo nemško poželjenje Antwerpen, Bagdad in Carigrad in vsled tega je tudi planila Nemčija v nesrečo. Leta 1913 je več kot stoletna nemških socijalistov v državnem zboru komaj dvignila svoj glas proti velikanskim dovolitvam za armado in mornarico.

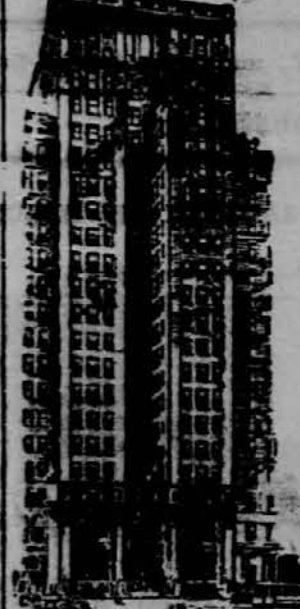
Nekateri socijalisti na evropskem kontinentu so bili navidez presenečeni vsled stalstva, katero so zavzeli nemški socijalisti leta 1914. To presenečenje je bilo popolnoma odveč. Vsak človek je vedel, "da se bodo nemški socijalisti borili do zadnjega dihaja za vaterland, — kot je rekel Bebel. Bebel pa je rekel nadalje, da se bodo borili tako le v defenzivno vojno. Vojaške priprave leta 1913 in že številna leta prej pa so bile očitno prevelike, da bi bile le obrambne ali defenzivne. Nemški socijalisti, pretežna večina njih, so se zadovoljili z udobno fažo, da je bila vojna iz leta 1914 vojna obrambe.

Na amsterdamskem mednarodnem strokovno unijonističnem kongresu je ponovil M. Legien, predsednik nemške federacije strokovnih unij, to staro in lažljivo povest. Nemški socijalisti so mišlili, da vojnemu defenzivno vojno. Protestirati niso mogli. Niso mogli protestirati proti deportaciji Belgijcev. Hoteli so ohraniti "svoj upliv pri vseh ter doseči izboljšanje".

Bejavu pa obstaja, da so opustili nemški socijalisti vsako tudi naravno spoznanje proti vojni v oficijelnem manifestu, s dne 31.

SEDAJ LANKO POŠLJETE DENAR V JUGOSLAVIJO

Glavni urad
 American Express Comp.
 65 Broadway, New York

To veliko in krasno poslopišje zgrajila American Express Company in je njena last.

Opetnoma varno, hitro dostavljanje in po najnižjih cenah potem
AMERICAN EXPRESS COMPANY

Glavnica \$15.000.000.00

Poslajte svoj denar potem stare poštne tvrdke. Ta velika družba je bila ustanovljena leta 1841, ima veliko glavnic, agente in urade v vsakem delu sveta ter pošilja v evropske dežele veliko več denarja kot vsak drugi odposiljalec. V svoji trgovini je popolnoma poštena. Vsak odjemalec dobi isto ceno izmenjave.

Cene izmenjave so sedaj nizke. Če pošljete sedaj svoj denar, bodo vaši domači dobili več kron za en dolar.

DANAŠNJA CENA (se lahko izpremeni) je 100 kron za \$4.50. Poština 25 centov za naročilo za vse kraje v Jugoslaviji.

Vi nam lahko pišete v svojem materinem jeziku, ali pridete v katerikoli American Express Office.

Varnost Hitrost Nizke Cene

Izpolnite to denarno nakaznico, pridnete ekspresni Money Order, poštni Money Order ali gotovino v registriranem pismu in pošljite na:

Foreign Money Order Department
AMERICAN EXPRESS COMPANY

65 Broadway, 18 Chatham Square, ali 118 W. 38 St. New York New York New York

Agente in dopisniki povsod. Katerikoli odposilje denar glejte, da dobite American Express Co. potrdilo.

ZNESEK DNE..... 19.....

IME, KOLIKU NAJ SE IZPLAČA DENAR

KJE PREBIVA

POŠTA

OKRAJ

DEŽELA

IME ODPOŠILJALCA

P. O. B. ŠTEVILKA CESTA

MESTO

DRŽAVA

Julija 1914, ko se niso vedeli, če je vojna neizogibna ali ne. List "Vorwaerts", ki je postal pozneje eden najbolj koristnih cesarskih agentov, je rekel takrat: — Socijalna demokracija ne nosi nikake odgovornosti za bodoče dogodke. — O Scheidemannu in njegovih "varših v intrigah in imperijalizmu" pa je sploh neumestno izgovarjati kakke besede.

Sedaj v Amsterdamu pa trdijo nemški socijalisti, da niso hoteli vojne in da so bili le za defenzivno vojno. V njih družbi najdemo nizozemske, švicarske in skandinavске socijaliste ter se spominjajo ob tej priliki različnih drugih socijalističnih konferenc ter se spominjajo ob tej priliki različnih drugih socijalističnih konferenc in v nevarnih deželah, ki so se vršile, ko je šla vojna še naprej. Ti socijalisti so vedno simpatizirali z Nemci ter storiли vse, kar so jim ukazali iz Berlina.

Povsem naravno je, da se Gompers ter drugi ameriški in angleški delegati jeze nad tem, kar imenujejo "agresivno nekezanje Nemcev". Kako more priti sploh do takega sporazuma med izpremenjenimi služabniki nemške agresivnosti in nemškega absolutizma ter zastopniki ameriškega in angleškega dela? Socijalizem ni mednarodni, temveč izključno nemški.

(Tako piše neki nevarniški list. Resnica je, da so bili nemški socijalisti verni hlapeci Viljemu in njegovim rabljem, a resnica je tudi, da ni v zaveznikih taborih vse tako idealno in svetlo, kot nam, hočejo natveziti nekateri ameriški in angleški listi. Sebičnost in požrešnost ni v zaveznikih krogih prav nič manjša kot je bila v cesarski Nemčiji. Edina nesebična dežela v tej vojni je bila Amerika, ki je vzdrževala zaveznike ter jim pripomogla do zmage, ne da bi zahtevala za to kako plačilo. Sedaj seveda, so zavezniki v Evropi taki, kot so bili, nič boljši in nič slabši kot je bila blazna imperijalistična Nemčija slabega spomina).

Italija ima v sedanjem trenutku zalogo premoga, ki bo zadostovala le za dvanajst dni. V trenutku ko je sedanje pa je nad vse težko simpatizirati s to mučenico za idealno demokracijo in svobodo tudi najmanjših in dosedaj najbolj zatiranih narodov. Če bi živela Italija v miru z Jugoslavo in dala slednjim to, kar jim gre, bi mogoče lahko dobila nekaj premoga iz Jugoslavije. Kot pa stoji stvari sedaj, ne bo dala ničesar. Iz Anglije ne more dobiti premoga in v Amerike je dolga pot, za katero je treba razvenega še ladij, si bi prevažale ta premog. Ni baš prijeten položaj, v katerem se nahaja "zmagovita" Italija!

Dopis

Braddeck, Pa.
 Sma v pasjih dnevih, vročina je grozna, tako da se je bolj težko pripraviti k pisanju: človek je preveč sprijen od vročine, malo pa tudi len.

Dobrot ni posebnih, ki jih nam kapitalisti delijo. Oni ne dajejo nič, če je delavec sit ali lačen in žejen, samo da gara za njih. Dola nam dajejo vedno dovolj, ali plačevani delavci delava po 40¢ ali 42¢ na uro in to je 8 ur na dan ali 48 ur na teden. Vsak si mora misliti, kaj je to v primeru z družinjo. Taka plača komaj zadostuje za primerno hrano in stanovanje, za obleko, obutev in druge stvari pa je treba odplačati od evnega plačilnega dne do drugega. Kateri delajo v Steel Works ali jeklarnah, so malo boljši, ker se imajo vsak dan po 12 ur. Priše seveda več plače, da jim more par dolarjev ostati za posebne stroške.

Veliko se dela tukaj po jeklarnah na to, da bi se delavci organizirali v American Federation of Labor in da bi delavci zahtevali šurno delo ter boljše plačo. V ta namen se je vršilo nekaj zborovanj v petek p. 5. julija in se je veliko delavcev organiziralo. Le tako je treba, ako hočemo kaj doseči, kajti v združenju je moč. Kar se tiče društvenih reči, ni Braddeck zadnji. Imamo tu dva

Driska
 je polna potoliba, ki izhaja iz različnih vzrokov. Konecral ima svoje vzroke, vendar vsakega moramo odpraviti ali zadržati. V vsakem slučaju je to znak mišerije, ki je bolnosta in ne prijetna. Ustavite jo. Rabbite

Severa's Diarrhoea Remedy

(Severovo Zdravilo zoper drisko). Njuna vrednost je preiskovala v zdravilnih driskah, kolici, polnih potolih, žalostnih krčev in raznih notranjih neredov. Dobro je za otroke in odrasle. Cena 30¢ in 50¢. Naredite v vsaki lekarni. Održite imenja.

W. F. SEVERA CO.
 CEDAR RAPIDS, IOWA

vam kličem: Zbudimo se! Vse se druži v starem kraju, zakaj bi se mi ne?

Nadalje moram naznaniti tudi žalostno vest, da je dne 24. junija preminula Mary Jerina, soproga Martina Jerine, v svoji najlepši dobi; bila je šele 32 let stara. Bolehala je že dolgo za ledvično boleznijo in ker se ji je zdravlje vedno slabšalo, jo je g. Jerina poslal v bolnišnico, pa tudi tam niso mogli pomagati. Pri koncu je bila že čisto ob vid in nikogar ni poznala drugje samo ako je sprevidel, poznala ga je narobe po glasu. Rjena je bila v vasi Gradec, Bara Dole na Dolenskem. Prej se je pisala Zupan. V Ameriko je prišla pred 15. leti ter bila ves čas v Bradlocku. Tu je imela prodajalno za jedila (greecijfo). Zaposla soproga in 7 otrok, najstarejši je 14 let star, najmlajši 11 mesecev, katerega pa je Bog poklical za materjo en teden pozneje. Zaposla tudi ene teta, katere se nahaja nekeje v Pensylvaniji. Naj počiva v miru! Soproga pa izrekam svoje globoko sožale.

Poročevalce in član organizacije.
 (G. dopisnika prosimo, da drugič piše s črno tinto ne pa z bleščeno. Ker stavi takih rokopisov, ki jim vid kvarijo, ne sprejemamo. — Uredništvo)

Pismo iz stare domovine.

Iz Begunj pri Cerklju je dobil Frank Žnidaršič v Yukonu, Pa. naslednje pismo:

Dragi prijatelji!

Zelo sem bil žalosten, ko sem zvedel, da je Johana umrla. Sedaj pa davi, da ti nekoliko po pišem naše gorje. Ste sem bil 48 let, pa sem moral iti k vojakom. Dve leti sem našel puško in prazen želoce. Vojski smo bili tako lačni, da bi vse radi pojedli. Več, da je morale biti hude, če se je pripetilo večkrat sledeče: ko se je konj poneslužil, smo preiskali njegovo blato in smo bili veseli, če smo dobili kako zrno koruze ali jecmena, da smo si nekoliko potolažili glad. Toda, hvala Bogu, sedaj smo vse prestali. Družinja je taka, da si človek ne ve, kako pomagati. Sedaj so hodili tukaj iz Begunj čisto popravljati proti gozdu. Imeli so na dan ob svoji hrani po 14 kron, pa se ni moglo iznajti. Jaz imam pa še vedno dosti za živati, da se nekačo prezivim. Tončkova Tova je tudi umrla, pa mož se je drugič poročil. Hudo mi je tudi, ko je izvedel, da je njegova hči Tona v New Yorku v norišnici. Umrla sta Logarjev Janez in njegov sin. Avguštinovemu Jožetu je umrla žena. V voji biš je vse v redu. Umrla sta Močnarjev Tone in Jernej. Tosači zaslužijo po 25 krajevcev od kunika. Dobra krava stane šest do osem tisoč kron. Četli so od 200 do 200 kron. V Begunjah smo ustanovili Kmečko Zvezo, tako da dobimo sedaj koruze po 2 kroni in 50 vin kilogram. Sledkorja ne moremo dobiti od nikjer. Potrebujemo pa težko dobivamo, ker imamo žalostno vožnjo. Vožiti je namreč treba iz Borovnice čez Pačez po silnem blazen. Dobil par mora biti, če pripadajo 600 kil. Od kile se plača 10 krajevcev vožni. Gotovo ti je znano, da je zasledila naše zemlje do Logatec italijanska figa. Na Rakek ne smemo, ker bi nas vse položili. Pošta nam vozi iz Ljubljane na Laško, potem pa na Boko in v Cerkljo. Ko gredo ljudje iz Amerike, so pe-

Jugoslovanska Katol. Jednota
 Ustanovljena leta 1896 — Inkarporirana leta 1900.
 Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, box 251, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
 Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
 Blagotnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagotnik neplačanih smrtin: LOUIS COSTELLO, Balda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 648 E. Ohio St., NS. Pittsburgh, Pa.

NAZORNIKI:
 JOHN GOUZE, Ely, Minn.
 ANTHONY MOTZ, 5641 Ave. M, So Chicago, Ill.
 IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
 GREGOR J. FORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
 LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
 JOHN RUPNIK, S. E. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
 JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432-7th St., Calumet, Mich.
 JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
 MATT POGORELC, 7 W. Madison St. Room 605 Chicago, Ill.

ZDROŽEVALNI ODBOR:
 RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.
 FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Sta box 63 Denver, Colo.
 GREGOR HORSKAC, 407-8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino glasilo: GLAS NARODA.
 Vsi dopisi, tiskajo se uradnih zadev kakor tudi domarne pošiljke naj se pošiljajo na glavna tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.
 Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za običen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" letvici. V blagajni ima krog \$300.000 (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnin in smrt. nin je že izplačala do \$1,500,000 (en milijon in pol dolarjev).
 Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen polnik si je svet da tobi podporo, kadar jo potrebuje.
 Družstva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Družstvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.
 Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Lije do Borovnice, potem pa morajo iti pes do nas. Prosim te, piši mi, kaj je s Kratjevim Janezom. Ali je bil res ubiti v Clevelandu? Tazadevno vest sem čital v "Slovenem", ko sem bil že pri vojakih. Te srčno pozdravlja Matevž Zalar.

IZGREDI V CHICAGO SO PRENEHALI

Chicago upa, da je prišel konec plemenskih izgrediv. — Navzočnost milice je imela blagodejen upliv.

Chicago, Ill., 1. avgusta. — Občinski okrajni in državni uradniki so soglasno mnenja, da je visok plemenski izgrediv prekoračen in to radi navzočnosti 6000 odličnih vojakov, ki so opremljeni s puškami, strojnimi puškami ter tudi dobro izvežbani v uporabi tega orožja.

Pet polkov vrši dejansko službo po cestah, in dva sta v rezervi v orožarnah. Ti vojaki niso vojni veterani, temveč le dečki in moške, ki so prostovoljno vstopili v milico kot rezerva tekem vojne. Redna državna milica še ni organizirana.

Ko se je vrnil guvernir z izprehoda po mestnih delih, kjer so se vršili izgredivi, je rekel: Razmere so sedaj zadovoljive, in položaj je videti dobro v rokah oblasti. Seveda ne more nikdo reči, če je bilo tudi v resnici zaprti vstaško razpoloženje ali če ne bo zopet izbruhnilo. Nobenega dvoma pa ni o tem, da imajo vojaki

VAŽNO ZA POTNIKE.
 Vse one rojake, ki so namenjeni potovati v stari kraj, opozarjamo na odlok jugoslovanskega konzulata, da se za nedoločen čas ne bodo izdajali potni listi za Slovence in Hrvate. Zato naj ostanejo na svojem mestu, dokler ta odlok ne bo razveljavljen in bomo to objavili v Glas Naroda. Oni pa, ki imajo že jugoslovanski potni list, lahko potujejo, naj pa nas najprej vprašajo za pojasnila.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDE. DRŽAVAH.

Vi ste lahko zdravi
 Če se sate zdraviti pri prvem in najboljšem zdravniku v Pittsburghu, DOKTOR J. J. OSBORNE, v katerega uradu se govori čisto slovenski in ki se nahaja na 113 Smithfield Street, drugo nadstropje. Dobite ga lahko. On jamči za pravo zdravljenje vaše bolezni, zdravi pa vse bolezni, možne in ženske. Posebno se pazi, da hitro in trajno ozdravi vse privatne bolezni možkih. K njemu se lahko s zaupanjem obrnete. On zna varovati tajnost. K njemu prihajajo ljudje od blizu in daleč da jih zdravi. Njegove cene so zmerne, zdravljenje najboljše. On ima svojo lastno lekarno in vse električne stroje za pregledovanje. On zdravi vsakega enako: bogatina in siromaka. Pojdite k njemu in se sami prepričajte. Pazite na naslov:
PROFESOR DOKTOR OSBORNE
 Slovenski zdravnik 113 Smithfield Street, (2. nadstropje) Pittsburgh, Pa.

POJASNILO.
 Rabbite rabite ure ali tako drage zlatine ali grove izprave glavnemu Oculistom gramofone in krajnje plošče, obratite se na vašega rojaka IVAN FAJKA, 14 MAIN STREET, CONEMAUGH, PA. Dobili boste pocetno blago in se ne boste hvalili na vaš denar.
 PRILUČNO PO CHENIL.

Zakon o državljanstvu in državljanji brez zakona

Belgrad, 15. junija.

Minister za konstituantno je predložil narodnemu predstavništvu zakon o ureditvi državljanstva v naši novi državi. Odbor, ki je imel zakon pregledati, je ev sporazumu z ministrom več šš izpremenil in izpopolnil.

Zakon pravi, da pripade državljanstvo kraljevstva SHS onim, ki so bili na dan, ko stopi zakon v veljavo, državljani kraljevine Srbije in Črne gore, odnosno, ki so pripadali Bosni in Hercegovini, ali ki so bili pristojni v one občine bivše Avstroogrške in Hrvatske, ki so sedaj pod državno oblastjo kraljevstva Srbob, Hrvatov in Slovencev. Oni Srbi, Hrvati in Slovenci, ki imajo domovinsko pristojnost v občinah, ki niso oziroma ne bodo pod oblastjo kraljevstva SHS, ki žive pa sedaj stalno pri nas, bodo državljanstvo pravico če samo izjavijo, da žele biti jugoslovanski državljani.

Oni državljani bivše Avstroogrške, ki so Slovani in so naši državljani vsled temeljne določbe, prenehajo biti jugoslovanski državljani, če se tekom enega leta priklade, da želijo pripadati državi svoje narodnosti (na pr. Čehi).

Pripadniki tuje narodnosti iz bivše Avstroogrške, ki so dobili domovinstvo na teritoriju naše države pred 1. januarjem 1871, imajo pravico, da se v teku dveh let izjavijo za državljanstvo svojega naroda (na pr. Nemci) in da se izselijo iz države. Oni državljani bivše Avstroogrške, ki so pripadniki tujih narodnosti, ki so pa dobili po letu 1871 domovinstvo v občinah sedanjega kraljevstva, morajo v teku dveh let izjaviti, če sprejmejo naše državljanstvo. Ako se pa tu njihova izjava ne vzame na znanje, "biti čim im dužnost, da se izselijo iz oblasti kraljevstva..."

V sobotni seji (14. junija) je eporočevalec pregl-ovalnega odbora obrazložil odborovo stališče in prosil narodno predstavništvo, da sprejme predloženi zakon.

V imenu socijalno demokratičnega kluba je govoril prvi proti predlogu poslanec Anton Kristan. Za njim je govoril za predlog profesor Polić, proti pa en srbski govornik.

Socijalist Anton Krsitan je glasom stenografičnega zapisnika izjavil naslednje:

Gospodje! — V razpravi imamo zakon o pripadnosti k naši državi, o državljanstvu v kraljevstvu Srbob, Hrvatov in Slovencev. Če pregledamo prvi osnutek, ki ga je predložil minister za konstituantno, in če pogledamo tudi poročilo, ki ga je tozadevni odbor na temo revizije predloženega zakona podal narodnemu predstavništvu, vidimo, da je odbor sam že črtal marsikaj in izpremenil, kar si je minister zamislil v svojem prvem elaboratu. Ali zdi se mi, da je zakon tudi takšen, kakor ga nam predlaga odbor, nesprejemljiv, in sicer iz ve razlogov.

Mi — oziroma država Srbob, Hrvatov in Slovencev — ne bomo enotna narodna država, to se pravi: v naši državi ne bodo samo Slovenci, Hrvatje in Srbi. Z ozirom na končno odločitev o mejah naše države bo v našo državo prišlo tudi precejšno število pripadnikov tako nemške, kot madžarske, bulgarske, rumunske in mogoče celo italijanske narodnosti.

Imamo pa tudi v tej državi, rekel bi, v notranjosti države same, državljane, ki niso naše narodnosti. Vzemimo na pr. samo kočevski otok. Tu so pričnozno opredeljeni okraj, v katerih žive državljani, ki ne govorijo v našem jeziku in ki so tuje narodnosti. To kar imamo na Kočevskem, je tudi na Hrvaškem, je blizu Zemuna, v Rumi, Ostjaku itd.; isto se najde tudi v Banatu v prav mnogih mestih in vaseh. Zato se mi zde mnoge določbe v tem zakonu strašne. Na pr. člen 6, ki ga je že izpremenil odbor, pravi med drugim, da oni državljani, ki so po 1871. letu dobili pripadnost — zavlačajno — lahko prosijo, da se jim da državljanstvo države Srbob, Hrvatov in Slovencev, toda če se njihovo državljanstvo oziroma njihova prijava ne sprejme, so celo dolžni — zakon pravi: "bice im dolžnost" — da se izselijo iz kraljevstva Srbob, Hrvatov in Slovencev.

Zadnja beseda o tem je pa prepuščena popolnoma prosti volji one oblasti, ki odloča o podelitvi državljanstva, to je ministrstvu notranjih del, tako da ljudje, ki žive že 50 let v naši državi sploh ne vedo, oziroma bodo do odločitve v dvomu, ali bodo naši državljani ali ne. Če bo vlada dobre volje, ali če bodo politične razmere take, da se bo teh "tujcev" potrebovalo, bodo, če ne — pa ne!

Mislím, da je ta določba pretrda in da tudi ni v interesu naše države.

Za narodno enakopravnost.

Opozoril bi gospodje na sledeče: — Te dni je bila deputacija slovenske deželne vlade v Parizu in je govorila z Wilsonom in drugimi ameriški uplivnimi možmi. Pri tej priliki se je konstatiralo, da so mnogi čilani ameriške delegacije strašno hudi na nas, če preganjamo tujerodne državljane. Ko je na pr. v Mariboru tamošnja lokalna uprava odredila, da se morajo odstraniti vsi nemški nadpisi raz trgovskih in podobnih firm in se je to zaznalo v Parizu, je bila ameriška delegacija silno ljuta nad tako narvedbo.

Poslanec Ribnikar: Zakaj se pa v Parizu ne razburjajo zaradi krivice v Dalmaciji, v Trstu, na Goriškem, sploh v zaselenem ozemlju? Ne morem pomagati: jaz konstatiram to samo radi tega, ker hočem s tem dokazati, da bodo take določbe neugodno vplivale, če se sprejmejo.

Mi moramo biti v nacionalnem pogledu spravljivi, mi ne smemo gleati, kako bi sedaj, ko smo stvorili državo Srbob, Hrvatov in Slovencev, izganjali vsakega tujerodnega človeka in mu otekočali življenje, ampak moramo te ljudi k tebi pritegniti. Saj nam v državi SHS vendar ne morejo nič škodovati! Država je tu in bo menda kot taka obstojala!

Ko bodo meje dolocene, nam ne more prav nič škodovati, če tudi govori ta ali oni državljan kak drug jezik in se priklada h kak tuji narodnosti. Saj vemo, da je v vsaki državi, ki je tako sestavljena, na kako bo morala biti sestavljena naša država, čisto vseeno, ali je v njej nekaj pripadnikov te ali one narodnosti več ali manj.

Mi socijalni demokratje smo za popolno, samoodločanje narodov — kjer pa to ni mogoče, smo pa za popolno narodno enakopravnost ter proti vsakemu narodnemu nasilju. Tudi nesocijalni demokratje, to je: naše meščanske in kmečke stranke jugoslovanske bi morale že iz ljubezni do našega naroda biti na istem stališču. Kakor kažejo dogodki zadnjih dni in pa potek mirovne konference v Parizu, bo mogoče stotisoč Slovencev in Hrvatov prišlo pod italijansko državo — od let 60tih pa imamo pod Italijo beneške Slovence. Za vse to zahtevamo mi narodnostno avtonomijo in tako varstvo, ki gre manjšinam. Gospodje, ako bo svet videl, da mi sami gremo preko teh kardinalnih določb, ki naj bi veljale v poštenem mednarodnem svetu, — potem seveda bo slabo osdil o nas.

Mislím, da bi morali tedaj take paragrafe tako urediti, da bi se vse krutosti črtale, da bi se odstranilo iz zakonske predloge prav vse, kar hudo seka v meso onim, ki niso Srbi, Hrvatje ali Slovenci, a morajo in hočejo živeti v tej državi.

Proti izjemnim določbam.

Mimogrede bi omenil, da napravi v predloženem zakonskem narčtu in mnogo kje drugje name čuden vtis, če se nas, ki smo se ujediniili v "državo Srbob, Hrvatov in Slovencev" iz bivše Avstroogrške, Bosne in Hercegovine, predstavlja vedno nekako kot nekaj drugega. Mi smo se ujediniili vsled lastne odločitve.

Predno smo to storili, smo bili suverena država, s kjo je upravljalo Narodno Vijeće v Zagrebu, in ta se je združila s suvereno srbijsko državo in Črnogoro v eno celoto. Zato bi rad videl, da bi se izpustili izrazi iz uradnih dokumentov, kakor da bi mi prišli v kraljevino Srbob, Hrvatov in Slovencev iz kakih provinc Avstroogrške. Mi smo bili — povdarjam — predno smo se združili s kraljevino Srbob, suverena država v okvirju vlade Narodnega Vijeća v Zagrebu.

Želim, da bi se zadeva o državljanstvu uredila, dasi se mi pravzaprav ne zdi tako nujna, in mislim, da ima naše narodno predstavništvo več nujnejših poslov, ki bi jih moralo rešiti, na pr. volilni red za konstituantno. Naravno pa sem proti temu, da bi bilo v tem zakonu toliko izjemnih določb, kolikor jih najdemo notri sedaj. Glede teh izjemnih določb bom stavil pri špeciialni debati potrebne izpremenjalne predloge.

Ob priliki te generalne debate bi prosil samo, naj se gleda na to, da bo uplival zakon o državljanstvu pomirjevalno na razburjene duhove v državi, da bo pomagal konsolidirati to državo, da bo približeval državi tiste, ki niso slovanske narodnosti a bodo morali vsled gospodarskih in socijalnih razmer živeti v naši državi.

Naj bi tvoril ta zakon nekako platformo, da bi mogli vsi tujerodni elementi, pa naj bodo že Nemci ali Madžari ali karkoli vzljubiti našo državo. Če bomo pa sprejeli v zakon o državljanstvu tako trge in krute določbe, smo lahko prepričani, da bo vplivalo to precej neugodno in bodo ljudje gledali, kako bi delali nemire, ne pa, kako bi se sprijaznili z usodo, v kateri se nahajajo.

Uvažujmo vse okolnosti.

Mi ne smemo pozabiti, da moramo vsled našega gospodarskega razvoja sprejeti v našo državo Maribor, ki je vendar navsezadnje precej nemško mesto. Dalje Celovec, ki je tudi precej nemški, dalje razna mesta v Banatu, Bački in Baranji, ki so znatno naseljena po Madžarih. Teh ljudi vendar ne smemo pustiti v negotovosti čakati na to, ali bo ministristvo za notranje zadeve sprejelo njihovo prošnjo za podelitev državljanstva ali ne.

Pomislite na strašno negotovost, v kateri se nahajajo ti ljudje. To je oni, ki so zadobili pripadnost po letu 1871. — ki so morebiti trgovci, obrtniki, delavci ali kaj drugega. Saj ne morejo niti misliti na kak svoj daljši gospodarski razvoj, ker ne vedo, ali bodo smeli ostati v državi ali ne.

Po mojem mnenju je to strašno kruto, in sem že zato proti predlogu s takšnimi določbami, kakršne ima.

Prosim tedaj, da bi se pri specialni debati odstranile krute določbe in zakon izpopolnil tako, da bi bil odmev modernih nazorov, ki vladajo med svobodnimi, naprednimi in kulturnimi narodi.

Pod italjanskim jarmom

V Idriji so Italijani odlikovali 15. maja svoj 122. pešpoh s kolajno v obliki 5kroškega novca, ki je bil privezan na zastavo regimenta. Odlikovanje so mu namenili radi njegovega hrabrega zadržanja v bojih ob Pivci.

Na svečanosti, ki je bila združena s sprevedom po mesta, je bilo zbranega mnogo vojakstva. 7 polkovnih zastav je bilo videti pri slavlju. Nosijo so jih po mestu poročniški in nadporočniški. Zastavo odlikovanega regimenta je nosil neki colonello (polkovnik). Slavstvo se je vršila na glavnem trgu pred "Črnim orlom". Vodil jo je neki general iz Vidma, kateri je imel tudi slavnostni govor.

Popoldne so priredili Italijani veselico na travniku "Pri Likvarici". Imeli so različne igre, metali žogo in drugo. Bili so pa sami med seboj. Niti en Idrijčan se slavnosti ni vdeležil. Vabili so pa Italijani ljudstvo na vse preteze.

Nadalje poročajo iz Idrije: — Odkar ureduje na realki novi ravnatelj (Italijan), je doletela naše dijake radi njihove narode ne zavednosti že varikatera kazni. Dobili so večkrat po 2, 4, 6 ali celo 8 ur "karcerja", ker so prepevali "Lepo našo", "Haj Slovani" in slovenske narodne pesmi.

Dobili smo tudi vest, ki je za rudarje zanimiva. Službeno določeno je veljala za rudarje preje 40 let, so Italijani znižali na 35 let. Vsi rudarji, ki so doslužili to dobo, so bili vpokajeni.

Ker novih delovnih moči niso sprejeli, je ostalo 506 mest praznih v rudniku. Iz Italije so zato pripeljali svoje delavce, da se uvedejo polagoma v rudniški obrat. S to človekoljubno napravo so spravili tako 506 naših mladih ljudi ob kruh.

Obljubljeno izplačevanje v liurah se ne izplačuje. Mesto da bi dobivali rudarji in uradniki toliko lir kolikor kron, se zaračuna lira še vedno za 2 K 50 vin. Tako dobivajo ljudje dvakrat in pol manj plače, kakor jim je bilo obljubljeno. Ko pa prodajajo našim ljudem potrebščine, računajo liro za krono.

Došla je tudi sledeča zanimiva notica:

— Vsak navačen vojak, ki se poroči s Slovenko, dobi od italijanske vlade darilo 5000 lir. Obvati se pa mora, da ostane do splošne demobilizacije z ženo v "Veneziji Giuliji". Tako se poroči ne ki "ardit" z neko gospodično S. iz Idrije. Vsi dokumenti so že pripravljeni. Dola, določena od vlade, znaša 6000 lir.

Poročajo tudi, zakaj da je bil idrijski notar Fran Tanzez aretiran. Osumljen je bil, da stoji v pisarni svazi z bivšim ravnateljem Beblerjem. Aretirali so ga zjutraj, ko je ležal še v postelji. Niso mu niti dovolili, da bi ure-

Vesti iz stare domovine

Slovenija protestira.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 22. junija:

— Resolucije proti nasilnemu pariškemu miru so poslale deželni vladi za Slovenijo sledeče obznanje: — Krčevina pri Ptuj, Gradišče, Gruškovci, Polensak, Sv. Barbara v Haložah, Sedlaček, Sv. Elizabeta v Haložah, Sv. Andraž v Leskovcu, Sv. Andraž v Slovenskih Goricah, Trnovska vas, Vel. Varnica, Savi, Čermošče, Dobrina, Plat, Rankovec, Sveta Katarina, Sv. Mohor, Tekačovo in Žetale, vse iz ptujskega okraja.

Nadalje občinski zastop St. Jernej na Dolenjskem ter krajevni organizaciji IDS v Lujarjih pri V. Laščah in v Loškem Potoku.

Odpustitev vpoklicanih rezervistov.

Vsi oni, na šestdesetno orožno vajo vpoklicani jugoslovanski rezervisti, ki so orožno vajo nastopili brez zamude, odidejo na dopust takoj po preteku šestih tednov. Zamudniki pa ostanejo še nadalje pri vojakih, dokler zamuda ni popravljena.

Enoletni trgovski tečaji.

Upošteva je izredne razmere je vlada izjemoma dovolila, da smejo lastniki in voditelji enoletnih trgovskih tečajev in učnih zavodov izdati za šolsko leto 1918 — 1919 sami izpričevala in se odreja, da odpadejo za letos preizkušnje pred posebno izpraševalno komisijo. S prihodnjim šolskim letom stopi naredba od 17. maja 1919, št. 501 v popolno veljavo.

Proti malariji.

V delno kritje obratnih stroškov za ustanovljeno štafco za malarijo v ljubljanski bolnici, je vlada dovolila komisiji za časno vodstvo in likvidacijo deželne uprave prispevek 4.000 kron.

Meja na Koroškem določena.

Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: — Svet petorice ministrov za zunanje zadeve je imel v sredo popoldne sejo v palači orsayski. Razpravljali so predvsem o mejah med Poljsko in Ukrajino v vzhodni Galiciji.

Kakor doznavamo iz verodostojnega vira, so te meje že določene končnoveljavno, tako da bosta obe zainteresirani vladi dobili o tem uradno obvestilo. Nadaljni predmet posvetovanja je bila meja med Avstrijo in Jugoslavijo na Koroškem. Kakor se govori je tudi o tem vprašanju že izrečena zadnja beseda. Končno so se pečali z odločitvijo mednarodno pravnega štatuta za Gdansk. V ta namen so mešani komisiji, sestojeci iz civilnih in vojaških funkcionarjev, poverili nalogo, izdelati načrt pravilnika in odstraniti vse težkoče, ki bi se pojavile.

Razno

Za mirno izpraznitev Slovaške od Madžarov.

Clemenceau je odposlal čehoslovaški vladi nastopno brzojavko:

— Vsled povelja maršala Focha bo general Pelle sporočil poveljniku madžarske brambne sile kdaj morajo pričeiti madžarske čete z izpraznitvijo čehoslovaškega ozemlja. General Pelle bo tudi določil rok, kdaj mora biti izpraznitev končana. Nato zasedejo čehoslovaške čete izpraznjeno ozemlje.

Angleški, francoski in ameriškanski častniki bodo nadzorovali izpraznitev ter sporočili ententi, pod katerimi pogoji se bo izvršila. General Pelle bo obvestil Focha in ta entento, kakor hitro bo izpraznitev končana. Vrhovni svet zahteva od Madžarov odredbe, da se izpraznitev izvrši brez nasilstva napram osebam in lastnin. Od madžarske vlade se bo zahtevala polna odškodnina za ne postavno povzročeno škodo. Po končani izpraznitvi bo ententa pozvala rumunske čete, naj zapuste po istih načelih madžarsko ozemlje.

Italija se približuje Nemčiji?

Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča z dne 21. junija: — Kar je bilo pričakovati, se je zgodilo. V četrtek se je ogrina na večina rimske zbornice dvignila proti italijanski vladi, kateri so se že nekaj dni majala tla pod nogami. Elementi, ki so že od nekdaj navdušeni za sodelovanje z Nemčijo, so močno izkoristili kritični položaj ter se povzpeli do javne, neprikrite agitacije za zvezo z Nemčijo. Zadnje dni se je

primerilo celo, da sta knez Buelov in knez Liehnovski ponovno priobčila v rimskih in milanskih listih izjavo, kjer se spominjata lepih solčnih dni nekdanje neutralnosti. Pred kratkmi je priobčil "Giornale d'Italia", glasilo Sonnina, dva zelo pomenljiva članka; v prvem ostro napada Clemenceaua, v drugem pa kuje v zvezde bivšega nemškega poslanika v Londonu.

Dasi so dosedanja poročila o dogodkih v Rimu zelo kratkobaedna in dasi bi bilo prenatrjeno, izreči definitivno sodbo o njih, se vendar more reči z gotovostjo, da je povzročila odstop kabineta Orlandovega tako njegova notranja, kakor zunanja politika.

MADŽARI PROTI BOLJŠEVIZMU.

London, Anglija. 31. julija. — Nad tristo ogrskih občin je sklenilo proglasiti svojo neodvisnost od sovjete vlade v Budimpešti. Sovjetne čete v Budimpešti niso hotele zatreti demonstracij kovi-hotele zatreti demonstracij kovi-

Kot veda na jezi kipi nam kri, tako nam sreča valovje hrumi. Ko tisoč sovražnih ovir zastavlja življenja težavni nam tir. Ko divje nam strast sreča občutke dobi v oblast ter vreči nas hoče v brezdanje propast. On, stre se tečaj nam seluce blisčee pokaja in sreče!

Simon Gregorčič.

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovalca dobiva zaupanje in poslovanje pri kupcih. Zdej je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebščin in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvora. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse zastarele stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redn odelovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabelosti ter pri posebnih želodčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majnarjih in drugih delaveh, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepračil o učinkoviti vrednosti tega zdravila. V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinjenju, napetosti, oteklina in po vdrgavanju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1343 SO. ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL

Moderna Lukrecija Borgia

Ali izvršujejo ženske hladno krvne umore? Mi dobro vemo, da je bilo na tisoče morilk v egi sami generaciji. Ali pa niso umori ženske vedno to, kar imenujemo Francozi "umore iz strasti" ali pa umori iz osvete, umori, ki imajo svoj izvor v blaznosti, nervoznosti, hysteriji ali padavici? Ali ubijajo ženske, kot so storili to možiki vseh narodov in podnebij, izključno iz dobičkaželnih nagibov ter s hladnim prevdankom?

Ta stara, a vedno nova vprašanja so bila oživljena vsled priznanja Mrs. Amy E. Archer Gilligan v Connecticutu. Pred nedolгим časom je napravila ta ženska konec triletnemu boju proti obdolžitvam države ki so se tikale smrti mogoče štiridesetih človeških bitij.

Mrs. Gilligan se je priznala krivim umoru po drugem redu in sodišče jo je obsodilo na dosmrtno ječo. Država je spravila na dan stvari, ki dajejo tej majhni udovi mesto v vrsti največjih morilk, kar jih pozna zgodovina.

Kaj je storila ta ženska in kako je izvršila svoje čine, je bilo čitati v listih od 1916 naprej.

V naslednjem hočemo dokazati, da izvršujejo ženske umore in da so jih vedno izvrševale iz povsem čustvenih in izključno dobičkaželnih nagibov, brez navzočnosti kakšne duševne hile ali kakšnega motiva ljubezni, strasti, ljubosumnja ali sovraštva. Na podlagi teh dejstev je mogoče dokazati, da ubijajo ženske tako kot ubijajo možiki ali kot ubijajo živali.

Z astropoloskega stališča se ne sme človek ozirati za nobenim drugim kot zdravim in praktičnim motivom pri umoru. Oglejmo si slučajne slavnih ženskih morilec in videli bomo da so zgornji navedene trditve resnične.

Mrs. Gilligan je v Connecticutu rojena ženska stara od 45 do 50 let, majhna, suha, a zelo energična kot je opazil vsakdo, kdor je imel priliko opazovati jo tekom dveh obravnav. Vse kaže, da je izskega izvora in da je bila pridna obiskovalka cerkva ter zelo verska. Zadnja stvar, katero je storila pred aretacijo, je bila ta, da je podarila \$1100 za nakup novih orgel v svoji župnijski cerkvi. Pobožnost, o kateri domneva Lombroso, da je odsotna pri ženskih kriminalkah, je bila gotovo navzoča v tej ženski.

Prvi mož Mrs. Gilligan je bil neki Archer. Bil je ustanovitelj Archer Home for Elderly Persons (Archerjev dom za postarane ljudi) kateri dom se je nahajal najrvo v nekem drugem mestu in pozneje v Windsor, Conn.

Archer je umrl vspricho okoliščin ki niso vzbudile nikakega sumu ob onem času. Njegova udova je vodila naprej dom za ostarele v Windsor. Par let pozneje se je seznanilo z Gilliganom ter se poročila z njim. Umrl je malo časa po poroki v precej čudnih okoliščinah, čeprav ni v onem času nikdo mislil na kak zločin.

Dne 30. maja 1914 je umrl v njenem domu neki človek, po imenu Franklin R. Andrews. Način smrti tega moža je vzbudil radovednost, — da ne rečemo kaj drugega, — neke sorodnice. Pozneje je našla ista sorodnica med listinami zamrlega stvari, ki so podkrepile njeno sumnjo. Lotila se je preiskave, ki je imela za posledico da je celo leto pozneje prišla država policija v dom Mrs. Gilligan ter jo aretirala.

Po izvršeni aretaciji se je vršila izvanredno natipna preiskava. Oblasti so izkopale veliko številno trupel ter našle v nekaterih, če ne v vseh, sledove arzenika. Mrs. Gilligan se je pred kratkim priznala krivim umoru Andrews. Ostale umore je treba sprejeti kot ugotovljene na podlagi preiskav državnih oblasti.

V naslednjem hočemo očitati njeno povest v najkrajši obliki.

Mrs. Gilligan je sprejemala stare ljudi, možke in ženske, na svoj dom na podlagi enkratnega plačila za celo življenje. Ponavadi so plačali ljudje po \$1000 za celo ostalo življenje. Čim krajše je bilo to življenje, tem več je bil seve dobiček Mrs. Gilligan. Teorija je ta, da je kaj kmalu sprejela načrt, kako pomoriti svoje varovance s pomočjo arzenika in drugih strupov. Vsi ti ljudje so bili stari in nadložni. Njih smrt ni povzročila dosti presenečenja in pogosto tudi nikake žalosti. Sorodniki so sprejeli ugotovila načelnic doma glede vzrokov in o-

količin smrti in to je bilo vse.

Je pa še neka druga bistvena točka celega načrta. Trupla zamrlih niso bila pokopana na posestvu Mrs. Gilligan. Možke in ženske ki so umrli, so odvedli sorodniki ter jih pokopali na bližnjih ali daljših pokopališčih.

Država je potom izkopanja polducata trupel na različnih pokopališčih dokazala, da je bil ponovno rabljen arzenik. Arzenik so našli tudi v truplu drugega moža, Gilligana. Ker je bila zadovoljna z doprinesenimi dokazi, je država prenehala z izkopavanjem trupel ter predložila sodišču naslednje značilne stavke:

— V petih letih pred aretacijo Mrs. Gilligan, je znašalo število smrtih slučajev na njenem domu osemštirideset, dočim je bilo povprečno deset starih ljudi v njenem domu.

— V istem času je izgubil Old People's Home v bližnjem Hartfordu istotako 48 bolnikov vsleo smrti. Povprečno prebivalstvo tega doma pa, je znašalo 64 oseb.

Z drugimi besedami rečeno so stari in starke umirale na domu Mrs. Gilligan več kot šestkrat hitreje kot v onem drugem domu.

Kako številnim izmed 48 oseb, ki so umrle v njeni obskubi je ona pomagala na drugo stran s pomočjo strupa, slabega postopanja ali nasilja, se se bo nikdar izvedelo. Naj bo število tako ali tako: ugotovljena stvar je, da je Mrs. Gilligan ena najbolj brezobzirnih morilk sveta kar jih pozna svet.

V nobenem posameznem slučaju ni niti najmanjšega migljaja, da bi prišel v poštev kak drug motiv kot pohlep po denarju. Umori so bili zasnovani in izvršeni prebrisano in previdno. Če bi ne bilo indirektnega dokaza, — zadolžnice za \$500, katere je Andrews posodil Mrs. Gilligan, — bi mogoče ta ženska še vedno izvrševala svoj posel.

Ta ženska pa, se tudi ni na čustven ali erotičen način brigala za katerokoli svojih žrtv. V nobenem slučaju nista prišla v poštev strasti ali sovraštvo.

Pri obravnavi je skušala simulirati blaznost, a ponovne preiskave zdravnikov so dokazale, da je pri zdravi pameti. Umorila je veliko število starih možkih in žensk, da se okoristi s par sto dolarji.

To je bila popolna Lukrecija Borgia, kot jih je najti le malo v svetovni zgodovini.

Zgodovina počenja Lukrecije Borgia je preveč nejasna, vendar pa je najti v zgodovini še številne druge ženske, kojih počenja nam potrjuje trditev, da znajo tudi ženske moriti in da morijo na prav tako premišljen in hladnokrven način kot možiki.

Slavna Marija d'Aubray, markiza de Brinvilliers, ki je živela od 1630—1674, nam nudi enega najboljših vzgledov iz starejših časov. Ko je zapravlja premoženje svojega moža ter se iznebila slednjega je zastrupila svojo mater, očeta in druge sorodnike v presnelljivo kratkem času, da se polasti sama njih denarja. Konečno je vsled neke zmote zastrupila svojega ljubimca, bila zasačena ter obglavljena. Edini njen zločin, pri katerem je prišla v poštev čustvena stran, je bil njen zadnji, a ta zločin je bil bolj slučajen kot pa nameravan.

Francija nam nudi veliko število drugih vzgledov. Marija Bonapart, ta nevrjetno globoko propal otrok zločina, nam bo zadosten vzgled. Leta 1889 je sklenila ta mlada deklica zaroto s svojim ljubimcem, nekim Eyraudom, da zavedeta bogatega notarja Gouffea v neko stanovanje ter ga tam umorita. Odpotovala sta iz Pariza v London, kjer sta kupila vse potrebno za umor, velik kovčeg ter barvano vrvo, ki se je prilegala njuni domači obleki. Nato sta se vrnila v Pariz ter zvalila Gouffea v sobo. Tam je sedel Gouffe v naslonjaku in Bompard mu je položila vrv svoje domače obleke krog vratu ter pripomnila, da bi bila to kaj lepa ovratnica. To je bil signal za skritega Eyrauda, ki je pričel vleči za vrv. V par minutah je bil Gouffe mrtev. Truplo sta spravila v kovčeg in ona je sedela poleg kovčega celo noč. Njo in njunega ljubimca so nali šele po dolgem iskanju. Ona je skušala zvariti vso krivdo na ljubimca a bila obsojena oba. Deklica je izvr-

šila svoj zločin le radi denarja.

Vsakdo se spominja činov grofice Tarnowske v Italiji malo pred vojno. Bili so izključno umazani motivi ki so jo napotili k zločinom, ne da bi se bala strašne cene, katero je končno plačala.

Slučaji v Evropi pa ne prepričajo vedno Amerikancev in vsled tega hočemo odpotovati preko oceana.

Recite Kate Bender in vzbudili boste celo vrsto groznih spominov v glavi vsakega, ki je čital časopise pred eno generacijo.

Ta močna in strašna deklica je živela v samotni gostilni ob poti, nekoliko milj stran od Cherryvale, Kans. V letih 1871—72, je bila stara štirindvajset let. V listih je oglašala, da je špiritualistka in zdravnica ter vabila s tem možke v svoj breg. Te možke je dodala k dolgemu seznamu potnikov ki so se slučajno ustavili na njenem prostoru, katerega niso nikdar več zapustili. Benderjeva gostilna je vsebovala neke vrste kamrico s sedeži na obeh straneh ter mizo v sredini. Ta kamrica je bila obdana iz preprog iz blaga. Tjakaj je sedel potnik, da je in pije ali da se posvetuje s sestro. Kakorhitro se je nesrečni človek naslonil nazaj, da je prišla njegova glava v stik s preprogo, je prišel konec.

Oče ali brat Kate Bender je stal zadaj na drugi strani preproge, s težkim kladvom ali sekuro v roki. Kakorhitro je bila vidna glava žrtve, je padlo kladivo ter izbito življenje nesrečnega.

Prevelika drznost teh ljudi pa je vzbudila sum. Cela družina Bender je zbežala. Neki vigilančni komitej je preiskal gostilno ter našel klet pod smrtonosno kamrico, kamor so Benderji spustili žrtve s pomočjo padajočih vrat. Tam so žrtvam prerežali vratove, jih oropali vse lastnine ter pokopali pozneje na nekem sadovnjaku. Na tem vrtu je našel komitej osem do deset trupel, kojih glave so bile razbite in vratovi prerežani.

Komitej je zasledoval Benderje, jih prehitel ter pobil v hudem boju. Zadna je padla Kate Bender, s puško v roki, odgovarjajoč na boljše merjene strele uradnikov. Skozi več let je bila usoda Benderjev skrivnost, — tako tajno je bilo delo vigilantov.

Novejši, a nič manj strašni so spomini na Belle Paulsen Gunnes, iz La Porte, Ind., koje slavna morilna farma je bila razkrinkana leta 1908. Ta ženska se je najprvo iznebila dveh svojih možov, v namenu, da dobi njih zavarovalnino. Nato sta sledila dva slučaja požiga, kojih obeh je bila osumljena, ne da bi ji mogli dokazati krivdo. Z dobički iz teh zločinov je kupila neko farmo v bližini La Porte, Ind. ter pričela oglašati v listih, da se hoče kot bogata udova seznaniti z možskimi enako ugodnega finančnega stanja. Konečni cilj — ženitev.

Tepeči ali jokelji iz različnih delov zapada so se ujeli v njeno past. Bili so ubiti, oropani njih denarja ter pokopani na farmi. V neki noči v spomladni leta 1908 je pričela goreti Gunness farma ter pogorela do tal. Našli so trupla treh otrok, katera so pozneje identificirali kot ona treh hčera Mrs. Gunness ter truplo odrasle ženske, ki pa ni imelo glave. Sledila je preiskava, tekom katere so izkopali trupla šestih možkih, dveh majhnih otrok ter deklice stare šestnajst let.

Ta slučaj je ostal dolgo časa skrivnost ter je še vedno v očeh nekaterih. Soglasno z najboljšo teorijo pa je bilo truplo brez glave, katero so našli v bližini požaru, eno gospodinjje same, dočim so bila trupla, izkopana na farmi, ona njenih žrtv, vključno truplo pastorka stare šestnajst let, katero je ubila, ker je najbrž preveč vedela neki delavec na farmi. Ray Lamphere je priznal, da je ubil Mrs. Gunness in njene otroke iz osvete ter nato zažgal hišo. Lamphere se je najbrž vdeležil prejšnjih zločinov te ženske.

Tudi v tem slučaju je manjkala vsak drugi motiv kot denar. Možke, otroke, častice, vse to je bilo eno in isto za Belle Gunness. Le en cilj je imela v svojem življenju, — napraviti denar. Moriti priproste ljudi z dežele, potem ko jih je pregovorila, da so izpremenili svoja posestva v denar, katerega so ji nato prinesli na farmo, se je zdelo tej tigrijni zelo dobičkanoma kupčija.

Glas Naroda

najstar. slov. dnevnik v Ameriki

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Priobča najzanimivejše novice iz celega sveta.

Priobča romane, povesti, šalo, razno-terosti.

Priobči vse, kar zamore zanimati povprečnega čitatelja.

Razsirjen je po vseh slovenskih naselbinah od Atlantika do Pacifika.

Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jednote, in Zapadne Slovanske Zveze

Najboljše sredstvo za oglaševanje.

Stane za vse leto	\$4.00	Za celo leto za mesto	
		New York	\$5.50
Za pol leta	\$2.50	Za pol leta	\$3.00
Za četrt leta	\$1.25	Za četrt leta	\$2.00

Naročite ga za svojece v starem kraju

Za Evropo za celo leto	\$6.00
Za Evropo za pol leta	\$3.50

Tehnično osobje je organizirano.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street
New York City

Pogovor z Ebertom, predsednikom nemške republike

Piše Elias Tobenkin.

— Ko sem se kot mlad sedlarski pomočnik pridružil delavskemu gibanju v Nemčiji, je bilo geslo tega gibanja: — Volja naroda mora biti najvišja postava!

S temi besedami je označil Friderik Ebert svoje prepričanje malo potem, ko je sprejel mesto provizoričnega predsednika nemške republike. Tako njegovi prijatelji kot sovražniki soglašajo v tej karakterizaciji Eberta. Sredujti razredi ter del višjih razredov v Nemčiji vidi v Ebertu demokrata. Neodvisni socialisti ter tudi številni v njegovi lastni stranki pa vidi v Ebertu demokrata, a ne "socialnega demokrata" ter ga raditega zavračajo.

Navaden človek v mislih, dejanjih in govoru.

Ta izjava je značilna ne le za Ebertovo politično nematnost, temveč tudi ozirom na njegov splošni značaj. On je navaden človek v mislih, dejanjih in govoru. V tem ozirom se razlikuje od vseh drugih državnikov v Evropi, ki kaj radi kujejo fraze in epigrame. Čeprav je bil dolgo vrsto let sam urednik listov, ne veruje vendar v naslove v časnikih. Tekom dvajsetih minut pogovora z njim ni niti enkrat rabil kak pridevnik — le samostalnike in glagole.

Govoril sem z njim v poslopiju nemškega kancelarja v Wilhelmstrasse. Neodvisni socialisti in njih listi trdijo že dolgo časa, da so se socialisti večino prodali buržuazijcem, da so postali meščanska stranka, ki je sicer demokratična, a ni več socialistična.

Skala, na kateri so gradili večinski socialisti svoje poslopije, je bila soglasno z radikalnimi kritiki vlade vprašanje socializacije industrije. Vsled tega sem vprašal Eberta glede teh obdolžb.

— Ali bo njegova vlada socialistična?

— Ali namerava socializirati industrijo v Nemčiji soglasno z diktati teoretičnega socializma?

Glavno vprašanje: zopetno zgrajenje industrije.

Ozrl se je vame z izrazom izmučenosti in potrpežljivosti ter rekel na to:

— Naš neposredni problem v Nemčiji ni socializacija industrije, temveč restavracija ali zopetno zgrajenje industrije. Imamo nekaj industrij, ki so dospelo do obsega monopola, radnike in slično, in te bomo nacionalizirali. V glavnem pa ni problem, kako socializirati tvornice, temveč kako obnoviti v njih obratovanje; kako dobiti surovine, ki so potrebne za novi pričetek obratovanja. Naslednji problem pa je, kako spraviti ljudi na delo v teh tvornicah.

Prebivalstvo je postalo nemirno in zmedeno vsled težke vojne in blokade. Delo, redno delo ter primerno življenje bosta zopet spraviš v normalno stanje. Potem, ko bo zopet ustanovljena produkcija, ko se bo vrnila varno in dobičkanosno, bo vprašanje socializacije na mestu. Sedaj pa, ko manjka našim tvornicam surovin ter so naši delavci brez dela, je vprašanje socializacije industrije akademsko ter vse prej kot na mestu.

Redna zaposlenost protisredstvo proti boljševizmu.

Eina stvar je prav posebno značilna za Eberta in to je pomanjkanje vsake poze, naravne ali pridobljene. Dočim so drugi nemški voditelji držali samogovore ter rabili izraze kot "boljševizem" in "samomor Nemčije", manjka Ebertu vseh patetičnih kretanj.

Ko sem ga vprašal, koliko vrjetosti je v trditvi, da bo postala Nemčija boljševiška, je odgovoril:

— Govoriti čujemo o boljševizmu tukaj v Berlinu, a nikdo ne govori o boljševizmu v Drazdanih. Zakaj? Ker so na Saškem predelne industrije v stanju dati ljudem zaslužek. Nauk je jasen: — delo, redna zaposlenost je najboljšo protisredstvo proti boljševizmu. Kakorhitro bomo lahko pričeli z delom v berlinskih tvornicah, bo nevarnost boljševizma izginila.

Številni so pogosto trdili, da ni dovedla revolucija do nobene izpremembe v nemški vladi, da ni vlada Eberta prav nič boljša in prav nič bolj demokratična kot je bila ona Hohenzollerneev.

Ko sem stopil v poslopije kancelarja, v največje svetleče prejšnjega nemškega imperijalizma kjer vzbujajo zidovi, pohištvo in slike spomine na Bismarcka, von Buelowa, Bethmanna Holwega ter Hertlinga, sem se oziral po znakih, ki bi potrdili ali razveljavili zgornj omenjeno trditev.

Eden izmed uslužbencev v čakalnici je bil v livreji — livreji starega režima. Vsi ostali pa so nosili civilne obleke. Ljudje, ki so se nahajali v čakalnici, da vidi Eberta v službenih zadevah, so bili moške srednjega razreda. Številni med njimi so bili brez dvoma člani delavskih unij.

Leen človek med nekako petdesetimi je odločno pripadal višjim razredom. Nosil je še vedno svoj monokel ter kazal vsa znamenja, da dobro pozna prostore, a kljub temu se očividno ni dobro počutil med to novo družbo ter bil vsled tega nervozen.

Razlika je postala še bolj očividna, če je prišel človek v notranjost kakšnega vladnega urada. Osobje v teh uradih, uradniki, tajniki in pomočniki, je izgledalo, da je pred kratkim prišlo iz uradov kakšnega socialističnega lista ali iz glavnega stana kakšnega delavske unije. Niti najmanjšega sledu ni bilo o dobroznanem nemškem uradniškem duhu.

Ebert o Ameriki.

Ko sem čakal, da me povedejo v privatni urad, sem večkrat videl predsednika Eberta, ki je hodil iz ene sobe v drugo. Hodil je kot hodi kak živahen in zelo zaposlen eksekutivni uradnik ter je bil tudi oblečen kot tak. Imel je navadno modro obleko in hlače niso bile zlikane prav v zadnjem času. Ko sva govorila, se je naslanjal nazaj v svoj stol kot bi gotovo delal v uredništvu svojega lista.

Enkrat ali dvakrat tekom pogovora je prišel predsednik nemške republike govoriti o — Ameriki. To ni bilo nikako klinjeno zanimanje, temveč pristna in zdrava radovednost glede stvari na drugi strani morja, katero je kazal ta sin nemškega naroda, ki bi mogel sam prišel kot priseljence v Ameriko, če bi usoda nekoliko drugače razdelila svoje karte.

Brez trikov diplomata po poklicu.

Jasno je bilo na prvi pogled, da se Ebert še ni priučil vsem trikom in vsaj okorelosti diplomata po poklicu. To je postalo še bolj očividno po pogovoru, ko me je njegov tajnik, ki je čul vse, kar je govoril predsednik, prosil, naj izpustim iz svojega poročila par besed, katere je izrekel Ebert z ozirom na Alzacijo in Lorensko, kajti te besede bi lahko dovele do nesporazumov. Pritoževal se je, da ne postopajo Francozi pravično s tamošnjimi Nemci.

— Saj veste, — je rekel tajnik, — da smo obrabčevali z Alzacijo in Lorensko. Schluss! Dali smo deželi Franciji. Kar je rekel predsednik Ebert, je bil izraz le njegovega osebnega čustvovanja z ozirom na postopanje Francozov v Nemci, ne pa vprašanje vladne politike. Da pa ne bo nikakega nesporazuma, bi mi zelo ustreglo, če li izpustiti vse, kar je rekel o Alzaciji.

Po poklicu — sedlar.

Ebert ali Fric Ebert, pod katerim imenom je bil splošno znan v socialističnih in delavskih krogih Nemčije, predno je postal predsednik nemške republike ter si nakopal sovraštvo neodvisnih socialistov, — je pristen otrok naroda. Rojen je bil v Heidelbergu, klasičnem mestu Nemčije, dne 4. februarja 1871. Čeprav pa je bilo v

Mrs. EDMUND K. STALLO

Mrs. C. A. Cook, ki se je pred kratkim poročila z E. K. Stallo. Nevesta lastuje velike rudnike v Utah in Nevadi.

Na postaji

Leonid Andrejev.

Bila je rana pomlad, ko sem se gledal njihovo mirno, pridno oprijel na letovišče in po potih je še ležalo temno listje prošle leta. Nikogar ni bilo z menoj; sam sem brodil med praznimi vilami, njih okna — so odsevala v aprilem soncu; hodil sem po prostornih svetlih terasah in ugibal, kdo da živi tukaj pod zelenimi šotori brez in hrastov.

Večkrat se hodil na postajo in prihodil osebnih vlakov. Nikogar nisem pričakoval in nihče me ni imel obiskati; toda te železne velike ljubim, kadar vihrajo mimo mene, se zibljejo v ramah in se majoje na tračnicah ogromne teže in sile, in neso neznane, pa vendar drage mi ljudi v daljavo. Zde se mi živi in nenavadni; v njihovi hitrosti vidim ogromnost zemlje in sile človeka, in kadar kriče ukazujoče in svobodno, si mislim: tako kriče tudi v Ameriki in v Aziji in v razpaljeni Afriki. Postaja je bila majhna, z dvema stranskima tiroma; ko je osební vlak odšel, je postalo tiho in zapuščenost; gozd in žareče sonce sta obdalovala nizki peron in prazne tle in sta jih preplavljala v tišino in svetlobo. Na stranskem tiru so stopale pod praznim, dremajočim vagonom kure in brskale krog železnih koles; ko sem

njegovem mestu svetovno znano vsenčilišče, ni bil Fric nikdar de-ležen višje izobrazbe. Razredni sistem, ki je prevladoval v nemških vzgojnih zavodih, je preprečil to.

Oče Eberta je bil krojač in mali Fric je bil eden izmed šestih otrok. Dom je bil v resnici tesan, kajti oče je imel v njem svojo krojačnico. Otroci so vsled tega napravili celo mesto Heidelberg za svoj dom. Fric je bil eden najbolj divjih otrok v mestu, a je bil izvanredno priden in miren v šolski sobi, vsled česar so ga učitelji hvalili vsi vprek.

Leta 1885, ko je bil star štirinajst let, je prišel čas, da si izbere poklic. Fric se je odločil za sedlarski stan. Skozi cela svoja otroška leta si je namreč želel jahati konja, resničnega konja. Vsled tega tudi ni mogel nikdar odpušiti svojemu očetu, da je sedel v zadulhi sobi, s šivanko v roki, mestu da bi hodil po polju, za plugova in konjem. Poklic sedlarja si je izbral, ker je domneval, da ga bo spravilo to v stik s konji.

V stiku z voditelji socializma.

Fric Ebert je ljubil svoj poklic. Kljub temu pa je bil vesel, ko so štiri leta, tekom katerih je bil vajence, minula in ko je lahko odšel na potovanje. Odšel je v Mannheim leta 1889 ter spoznal tam mozo, ki je ležala takrat nad glavami radikalnih nemških delavcev — morjo protisocialističnih postav Bismarcka.

Ebert je pričel študirati te postavbe ter njih delovanje. To ga je spravilo v stik z voditelji socializma in kmalu je postal navdušen pristav socialistične filozofije. Njegova narava si je želela aktivnosti in vsestranskega delovanja.

Prišel je s tem, da je prevzel važna mesta v delavskem gibanju. Kmalu je postal načelnik sedlarske unije v Mannheimu. Protisocialistične postavbe pa so imele za posledico, da se je moral stalno seliti iz enega kraja v drugi kraj. Medtem pa se je neprestano učil, ter počel s socialističnimi teorijami.

Sprijateljil se je z Viljemom Pfannkuckom in drugimi socialističnimi voditelji v Nemčiji ter se je kmalu povzpelo med narodne voditelje celega gibanja.

Leta 1894 je pustil svoje delo kot sedlar ter sprejel službo s trudnika pri "Bremer Bürgerzeitung", ki mu je stala celih 25 mark na teden. To je bil pričetek njegove kariere kot žurnalista, voditelja ter parlamentarni prvoboritelj socialističnega gibanja v Nemčiji.

Nekaj dni sedlarski pomočnik je stopil na mesto, katero je prejel ravnanje Viljem II. v vsaj svoji stvari in grojem veličanstvu...

Thrift is Power BUY W.S.S.

čas radi pomanjkanja misli, dolčas radi brezdelja, ki požira človeške sile, dolčas, ker je bil osamljen. Njegova duša je žvela od kršenja redu, a na ti majčkoni postaji ni nihče kršil redu in vsakokrat, ko je odhajal osební vlak, ne da bi se bilo kaj zgodilo, je izražal žandarjev obraz nejevolje in užaljenost razočaranega človeka. Par minut je stal neodločno na mestu, potem pa je brez določene cilja leno odšel na drugi konec perona. Med potjo se je za trenutek ustavil pred babo, ki je čakala na vlak; toda baba je bila, kakor so pač babe, in žandar se je namršil in stopil dalje. Potem se je leno usedel, kakor razkuhan, in bilo je čititi, kako mehke in lene so njegove dela nevažne roke pod uniformo, kako v mučni utrujenosti brezdelja trpi celo njegovo krepko, za delo ustvarjeno telo. Mi se dolgočasimo samo z glavo, on pa se je dolgočasil ves, skozinsko, od nog do glave; dolgočasila se je njegova kapa, ki je bila v brezglavem junaštvu nagnjena na stran, dolgočasila so se ostroge in so žvenkljale neubrano, raztrgano, kakor gluhe. Potem je začel zehati. In kako ti je zehal! Njegova usta se se skrivila, se razklala od enega ušesa do drugega, se širila, rasla, požirala vse obtaz; zdelo se mi je: še sekundo — pa bomo lahko videli skozi to rastčo odprino prav do njegovega drobovja, ki je nabito s kašo in mastno juho. Kako ti je zehal!

Hitro sem odšel, a grdo zehanje je tudi moja lica še dolgo raztegvalo in v solznih očeh se mi je lomilo drevje in skakalo.

Nekoč so izrekli iz postnega vlaka popotnika brez voznega lista in to je bil praznik za zehajočega žandarija. Vzdrnil se je, osrge so zaženketale različno in kruto, obraz je postal pazen in hudoben, — toda sreča je bila kratka. Popotnik je plačal denar in se je prekinjaje hitro vrnil v vagon; za njim pa so raztreseno iz žalostno žvenkljala kovinska kolesa ostrog in nad njimi se je trudno majalo telo.

Vselej, ko je začel žandar zehati, me je bilo groza in bal sem se, da zgrabi nekoga.

Že par dni so delali delavci na postaji in čistili prostor; ko sem se vrnil iz mesta, kjer sem bil ostal dva dni, so polagali židari tretjo vrsto opeke; zidali so novo kamenito postajo. Židarjev je bilo mnogo, delali so hitro in spretno in bilo je prijetno in čudno gledati, kako je rasla iz tal ravna in gladka stena. Zalili so s cementno vrsto, nanjo pa polagali novo. Uporabljali so opeko po njenih razmerih, je polagali enkrat vzdolž, enkrat počez, obsevali ogle in primerjali. Premišljevali so in pot njihovih misli je bila jasna, jasna njihova naloga: — to je delalo delo zanimivo in prijetno za oči. Z naslado sem jih opazoval, ko je zadonel poleg menel dostojanstven glas:

— Slušiš! Kako ti je ime? Tista ne bo prava!

To je rekel žandar! Nagnil se je preko železnih mreže, ki je ločila asfaltni peron od delavcev, pokazal s prstom opeko in trdovratno zahteval:

— Me li slliš! Bradač! Tisto le položil. Vidiš jo, polovica je. Zidar, ki je imel dolgo, mesto-ma od apna pobeljeno brado, se je molče ozrl, — obraz žandarija je bil strog in zapovedujoč; — sledil molče z očmi njegovemu palcu, vzela opeko, pomeril, — a se je molče položil nazaj. Žandar se je strog ozrl name in odšel v stran; toda zapeljivost zanimivega dela je bila večja od spodobnosti; obšel je dvakrat peron, potem se je pa znova ustavil in stal v nekoliko brezbrizni in prezirljivi pozi delavcem nasproti. Dolgočasa ni bilo več na njegovem obrazu.

Šel sem v gozd; ko sem se vračal mimo postaje, je bil poldan, — delavci so počivali in bilo je samotno kakor vedno. Pri pričetku steni pa je brskal nekdo; in to je bil žandar. Jemal je opeke in dokončeval peto, nedodelano vrsto. Videl sem samo njegova široka pleča, in v njih sem zapazil napeto premišljevanje in neodločnost. Očividno je bilo delo težje nego je mislil; vrhu tega ga je varalo njegove neprimerno oko in

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK

ENA NAJSTAREJŠIH BANK, KI STOJI POD STALNO
DRŽAVNO KONTROLO
RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GARANCIJO
PRODAJA VOZNE LISTE ZA VSE ČRTE PO ORIGINALNI CENI
IZVRŠUJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU
Ki žele potovati v stare domovino, ki žele poslati denar ali kateri koli opraviti katerokoli zadevo v stari domovini, naj se obrnejo na našo banko, ki služi svojim rojakom že preko 25 let v popolno zadovoljstvo, pošteno in sigurno.
VSESTRANSKA NAVODILA IN POJASNILA dobi vsakdo takoj v materinskem jeziku
Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street New York, N. Y.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblaščen potvrditi naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50; za četrta leta \$12.50.

Vsak zastopnik izena potrdilo na svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gern, Frank Janesh in A. Kochevar
Salida, Colo.: In okolicah: Louis Costello

Somerset, Colo.: Math. Kernely.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Clinton, Ind.: Lambert Bolekar.

Chicago, Ill.: Jos. Boetich, Jos. Bilab, Jos. Bevilich in John Zalelet.
Joliet, Ill.: Frank Bamblich, Frank Laurich in John Zalelet.

Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mich. Cirar.

North Chicago, Ill. in okolicah: Ant. Kobal in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černa.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.
Franklin, Kans. in okolicah: Frank Lazkovic.

Frontenac, Kans.: Rok Firm.
Ringo, Kans.: Mike Penell.
Kittimiller, Md. in okolicah: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolicah: M. S. Kobe in Pavel Slattiz.
Detroit, Mich.: Paul Bartel.

Aurora, Minn.: L. Perušek.
Chisholm, Minn.: Frank Gorše, Jali Petrich.

Ely, Minn. in okolicah: Frank Gonič, Jos. J. Peshel in Anton Poljanec.
Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolicah: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Virginia, Minn.: Frank Hrvatic.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Great Falls, Mont.: Math. Urli.

Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Govanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Masla.
Barborton, O. in okolicah: Frank Poje in Ab. Poljanec.

Collinswood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Hosenik.

Lorain, O. in okolicah: Louis Balant, J. Kumeš in M. Ostanek.

Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Ore.: M. Justin.
Allegheeny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Besemer, Pa.: Louis Hribar.

Ipsave.
Burdine, Pa. in okolicah: John Demar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pakš, Vid Broughton, Pa. in okolicah: Anton Rovaniček.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov.

Dunlo, Pa.: Joe Oshaben.
Experi, Pa.: Louis Supančič.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin in Fr. Leben.

Farrell, Pa.: Ant. Valentinič.
Greensburg, Pa. in okolicah: Frank Novak.

Hostetler, Pa. in okolicah: Frank Jordan.

Imperial, Pa.: Val. Peternel, bx 172, Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolicah: Anton Osolnik.

Manor, Pa. in okolicah: Fr. Demkar, Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolicah: U. R. Jakobich, Z. Jakše, Klarich Mat. in I. Magister.

Rapahont, Pa. in okolicah: Martin Koroscheta.

Reading, Pa. in okolicah: J. Peadar South Bethlehem, Pa.: Jernej Kovpršek.

Southview, Pa.: Fr. Stainer.
Steelton, Pa.: Anton Hren.

Turtle Creek, Pa. in okolicah: Frank Schiffer.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willcox, Pa.: J. Peternel.
Murray, Utah in okolicah: J. Kastelli.

Black Diamond, Wash.: G. J. Farenta.

Coketon, W. Va.: Fr. Koclan.
Davis, W. Va. in okolicah: John Broček.

Tlomas, W. Va. in okolicah: M. Koreschan.
Milwaukee, Wis.: Andrew Fox, Josip Tratin in Avg. Collander.

Shabegyan, Wis.: John Stampal in H. Svetila.

W. Allis, Wis.: Frank Hekel.
Rock Springs, Wyo.: Louis Tschar in A. Justin.

Citati in aforizm

Ko sem imel največ apetita, takas nisem imel kruha! Halahala! Sedaj je kruh, ali je šel apetit z vragom. Vidiš, to je življenje!

Josip Jurčič.

Ko si za narod pel in pel, opraviš svoje si dolžnosti; kake bi srečen narod bil, ko to bi bilo na zadosti.

Josip Stritar.

Ko sreča vstvarja Bog višin, iz raznih dela jih tvarin; iz vse vsakokrat snovi po dvoje se pa naredi, — vrže jih med širni svet, da našla bi se v teku let.

Simon Gregorčič.

BELA KUN JE ŠEF SOVJETNE VLADE.

Dunaj, Avstrija, 31. julija. — Sem je dospelo poročilo, da Bela Kun še vedno načeljuje budimpeštanski sovjetni vladi. Tukajšnji zastopniki zavezničkov bodo izdali poziv na njegov patriotizem ter upajo, da bo odstopil in izročil vladno socializmom.

Vse kaže, da bo madžarsko vprašanje v najkrajšem času rešeno in sicer na ugoden način.

ESTONSKA REPUBLIKA PROSI POMOČI.

London, Anglija, 31. julija. — Estonska provizorična vlada je v nekem ugotovilu, ki je prišlo danes semkaj, naprosila za nadaljnjo pomoč za vzdržanje republike. — Ugotovilo daje izraza upanju, da ne bo angleška demokracija zavrnila nadaljne podpore ter pravi v nadaljnem, da bi postala estonska republika v drugačnem slučaju brez dvoma plen imperijalističnega komunizma.

IZ NIŽIN PARIZA

(LA JUNGLE DE PARIS)

Francoski pisatelj Jean Romann

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Da, da, res je bilo. Umreti sem hotela ter hočem še sedaj in v tem namenu sem zapustila danes zjutraj hišo.

— Josette, pomiri se! Ali si že zopet pričela noreti?

— Ne, ne norem, pač pa sem nasprotno pri polni zdravi paleti. Kako moreš zahtevati, da bi živela še naprej skupaj s človekom, ki me ne ljubi, ki me niti ne spoštuje in ki me je vzel le radi denarja?

— Vedno stara pesem: — Denar, denar! Josette, ti nisi na drugega kot veliko dete. — je rekel Mirabeau, ki je pri tem prijel Josette za obe roki, kot da hoče izliti vso svojo magnetično silo v to nežno, odporno bitje. — Tudi če bi bilo vse res in če bi ti vzel le radi denarja, ali je to vzrok, da se pusti človek zdrobiti od lokomotive? Prvič je vsak samomor neopravičljiv, kajti zdrav človek si ne vzame življenja. Če bi se pa hotel umoriti vse ženske, katere so vzel ljudi radi denarja, bi ne bila polovica Parizank več živa. Ali ne poznaš sama na stotine žensk, ki bi ne bile nikdar poročene, če bi bile revne? Nadalje pa je tudi krivica zaničevati denar s katerim je mogoče doseči vse. Celo najvišji ideali so odvisni od denarja. Ti s svojim velikanskim bogastvom pa si zaničevala denar, radi tega, ker ga nisi sam pridobila. — V potu svojega obraza si boš služil vsakdanji kruh. — se glasi v svetem Pismu. Kdo ve, če ti ni bil tvoj kruh le radi tega, ker si ga imela? Tudi bogastvo je brez napora. Bogastvo pa je nekaj, kar vzbuja spoštovanje in le bedaki in noreci ga zaničujejo. Bodi v bodočnosti bolj pravična proti zaničevanemu mamoni ter ga ceni tako, kot zasluži. Tudi bogastvo je za družino, ki ima, plemstvo. Dokazuje namreč, da so predniki delali, da so bili pametni in energični. Pametna ženska, katere vzame človek radi denarja, katerega so pridobili njeni predniki bi morala biti na to prav tako ponosna kot je druga, katere vza me človek radi njenega plemstva. V tej luči mora gledati človek na denar, če ima zdravo pamet. Če bi te res vzel le radi denarja bi bil to kompliment za tvoje prednike in vsled tega bi ne smel biti prav nič razžaljena kot ni razžaljena princesinja, katere vza me človek radi njenega plemstva. Zelo omejen človek je oni, ki te ga ne vidi. Sploh pa te nisem, draga Josette, vzel radi denarja temveč radi tebe same, radi plemenitih lastnosti, katere sem razvil v tvoji duši. Ne vznemirjaj se torej, temveč vzemi življenj kot je. Rečeš lahko kar hočeš, a jaz te ljubim in spoštujem ter mi sem kot tvoj mož še nikdar zakrivil odkar imam čast, da nosim tvoje ime. Če sem slavljen, če se znam iznebiti svojih situacij na sprotnih udarcih, če nisem tako pripravljen odločiti se si sprva mislila. — in če ne odgovarjam v polni meri tvojemu idealu, potem mi je to resnično žal. Katere žena pa se more po stavljati, da ima moč, ki odgovarja njenim idealom? Če se ozre naokoli v svojem znanstvu, bo našla med štirimi zakoni gotovnega, v katerem je najti razlike v mnenju, ki so gotovo prav tak velike kot so najine. In kljub temu žive ti ljudje mirno skupaj. Ni ti od daleč in ne pade v glavo, da bi se metali pod vlake ter pri spevali k senzacionalnim vestem v listih. Ti ljudje znajo prističi svoje ideale ter jim prilagoditi modernemu življenju. Zakonski par, ki so v duhu svojih sre brebrižni drug do drugega ne dajejo vsa svojim poslom prilike za pripombe. Vzgledu teh ljudi moraš slediti tudi ti, draga moja, če hočeš, da te bodo prištevali med pametne ljudi.

Tako je govoril Teodor Mirabeau v kočiji, ki je vozila počasi po cestah Pariza.

Josette je jokala. Kaj naj odgovori možu? Sorazmerna odkritost tega človeka, njegova ljubezen do bogastva, moči in na slade, katere ni več prikrival, ahanje modernega življenja, — vse to jo je pretreslo v duhu srea in divja jeza, ki je besnela v njej s malo preje, se je počasi izpremenila v resignacijo in otožnost.

Kočija je vozila po cestah brez posebnega cilja. Ko je vozila ni mo velike opere, je zapazila Josette skupino delavcev, ki bi bili zaposlena s tem, da je trgala z zidov in kandelabrov volilne lepake ki so bili nabrani tam skozi zadnje dni. Čitala je visokodonec fraze, premeteno nastavljenosti, mamljive obljube, s katerim se skušali kandidati ujeti volilce. Vse to je izginjalo sedaj v ka nate.

— Ali moreva skleniti miru, ti veliko dete? — je predlagal Mirabeau. — In tudi čestitati mi moraš, kajti od včeraj naprej sem poslanec. Zdi se mi, da se ne brigaš za izid volitev.

Josette je skomignila z rameni.

— Sem že čula, — je zašepetala, — kajti danes zjutraj nisen epala, ko si pripovedoval to bolniški strelci.

— In celo to te ni razorožilo?

— Gotovo ne.

— Kaj pa hočeš pravzaprav? Ministra? Predsednika republike?

— Sedaj te lahko zmerjam z bedakom. Ali misliš, da bi te bol, spoštovala, če bi bil predsednik republike? Vsa moja ambicija je obstajala v tem, da se poročim nekoč s poštenim človekom.

— Kaj pa razumeš sploh pod tem izrazom? Človeka, ki se pusti klofutati, mesto da bi sam delil klofute? Sužnja mesto gospodarja? Ali ne veš, da so takozvano moralo izumili slabotni ljudje v name nu, da ovirajo z ujo podjetne ljudi? Posten? Domnevam, da sen prav tako posten kot je vsak drugi in pošteno je, da stremi človek za tem, da se ga drugi boje, da ga uvažejo. Nikar se ne udaja, iluzijam! Vzemi življenje kot je v resnici, ti slepa, draga miška!

Pri teh besedah je poljubil Mirabeau, ki je videl, da je od por njegove žene zlomljen, sledujo obkral na oči.

Ona ga ni zavrnila in le njene solze so tekale še bolj obilno.

Njene oči so bile izčrpane. Naporni zadnji dnevi ji gotovo niso mogli dati moči, da bi se borila proti človeku, ki je bil opremljen s tako močnim orožjem.

— Voznik, obrnite se nazaj v Neuilly, — je ukazal novopečeni poslanec. — Josette se ni prav nič protivila proti temu ukazu.

Odpejala se je nazaj v Neuilly, da živi še naprej in če ne ra di drugega, vsaj radi onega nežnega in nepoznanega bitja, ki je bi lo spojeno sedaj z njenim življenjem. To drago neznanu bitje! Sklenila je, da bo napela vse svoje sile ter napravila iz tega bitja poštenega človeka, poštenega v staromodnem smislu besede. Vse je hotela storiti, da iztrga iz srea tega bitja kali, katere je že mo goče zasejal vanj njegov oče. Kako jo je že sedaj osrečeval ta skriv nostni gost, ta tolažilni starosti!

— Skoro bi bil pozabil, — je rekel Mirabeau, ko je zavil voz mimo Arc de Triumpha. — Oni Pommeruili, ki ti je delal toliko skrbi, je bil vtaknjen v luknjo, če smem vrjeti večernim listom.

— Ali res? — je vzkliknila Josette.

— Da. Pri neki dami, katero je slikal, je ukradel nakit, kate rega je pozneje našla policija v njegovem stanovanju. V tem lahko vidiš, kako doleti včasih kivičnega zaslužna kazen.

Ko je dospel voz na bulevar d Maillot, je zapazil Mirabeau, goč kočij, ki so stale pred njegovo palačo.

— Kaj pa je tukaj? — se je vpraševal.

— Kmalu pa je dobil zaželeno pojasnilo.

— Dober dan, dragi prijatelj! Čestitam. Ravno kar sem čital c izida volitev! — je rekel neki ministerijalni uradnik, ki je prijel Mirabeauja za roko. — Lavardagnaa zelo vesel. Poslal je me ne, da ti sporočim njegove čestitke.

— Živel poslanec, — ga je pozdravil neki občinski odbornik iz Neuilly. — Dovolite, da vam stisnem roko. Naša stranka se veseli te zmage.

— Živijo Mirabeau! — je zakričal v onem trenutku neki čev jarski vajente, ki je vrigel pri tem svojo čepico visoko v zrak.

Josette pa je šla brezbržno skozi to skupino ljudi ter po stop ajah navzgor, v svoje lastne sobe.

— Oj ti drago neznanu! — se je izvilo še enkrat iz njene ti pinene duše

K O N E C.

Izpred sodišča

Tatvine v vojaški pralnic v Vevčah.

Anton Rant, čevljar. Andrej panje pri deželnem sodišču v Rant, delavce, Ivan Rešek in Vik. Ljubljani.

Porotnemu sodišču je predsedo val deželni sodnik svetnik Veder govarjal pred ljudjskimi porot njaki, obtoženo zastopal državni zara di tatvine. Obtoženo so, da so Anton Rant, Ivan Rešek in Vik govarjal dr. Tominešek. Obtoženi tor Dimnik vložili 16. februarja priznanja tatvine in izjavijo, da t i v podčastniško sobo vojaške pralnice v Vevčah in ukradli 12 lakete ter trdijo, da so ukradli sa kosov platna in sakancev v skupni vrednosti 126 K 53 vin ter edne, edokatega sta jim bila na vozu lafi ukradeno blago v D. M. v Po. Zekosa platna ukradena.

Porotniki so na 15 stavljenih tiharja. Ko so zasledili tatvine, jim vprašanji soglasno prirediti, a izvedli pri Hribarju preiskavo, razen 4 vprašanja o krivdi tatvi er našli 9 vreč moke, mila, 8 ko po platna in ves sukanec. Iz ne trehli tatvine 5 kosov platna in 12, 9 vreč moke in ne 12 ter ee nili zaklanega prašica na 1400 K in ne 4000 K.

Sodišče je nato obsodilo Antona Ranta na ena leto, Andreja Ranta na dve leti, Ivana Reška in Vik torja Dimnika na 15 mesecev tež ke ječe z ena trdim ležiščem vsak poldrug mesec. Poplačati morajo vse pravne stroške Rode ti za prašica 1400 K in materialni vladni stroški škodo 3730 K. Vste je se jim tudi preiskovalni izpor

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

Vzroki moderne zablode so sila mnogovrstni, zato morajo biti tu di sredstva proti temu mnogovrst na. Splošno pa trde zdravniki, da ima 80—90 odstotkov te vrste gre hov na vesti alkohol. Vprašanje prostitucije je torej v najtesnej ši zvezi z alkoholnim vprašanjem in gostilniškim življenjem. Do kler bo zato tako število brezpo trebnih gostiln osrečevalo našo domovino kakor zdaj ne prideho ven iz moralne mlakuže. Ne kak zastopnik krščanske morale am

di. Razprave so bile temeljite in zanimive. Mnogo praktičnih misli in predlogov je bilo izreče nih.

V prvi seji je enketu po teme jtem razgovoru prišla soglasno do sklepa, da so takozvane tole ranene hiše ne le protizakonite in nemoralne, marveč tudi ne do segajo svojega namena, ki naj bi bil omajevati spolnih bolezni. En keta je torej odpravo te zloglasne naprave v odobravanem na znanj vzela.

Seveda pa bi bila razpusitev teh hiš zelo pomanjkljivo delo, ko bi se prostitucija ne preganja la in preprečevala tudi drugod z vsemi dvomljivimi sredstvi. V lo kalnem oziru je treba ločiti pro stitucijo v prostitucijo po zaseb nih stanovanjih, po hotelih, gos tilihah ter po ulicah in v prosti tucijo po očitnih krajih.

pak zastopnik socijalne demokra cije je v enketi ostro bical razne plesne in plesne sole, ki so večkrat sole nemoralnosti, ter društva, katerih skoro edini namen je pri rejanje veselje.

Sredstva zoper prostitucijo in spolne bolezni so socijalna, vzgoj na, juridična in medicinska. Vsak spolno bolni se mora javiti in zdraviti; ne samo ženska, tudi možki, ki se zasači pri neposre nem dejanju, se mora kaznovati. Dekle iz dežele, ki se zapoti pri nečastnem občevanju, se naznani doma staršem. Nedostojni napisi po vseh prostorih, po straniščih gostiln se morajo takoj izbrisati. Več teh in podobnih sklepov se je začelo že izvrševati. Policija ljub janska stopa na prste nečastnosti in nesramnežem.

Ne zadostuje pa samo strogo po licijsko postopanje proti zablode nem, marveč treba je tudi vzgoje, da se zasnjuje krožek do brosičnih dam, katere bi se hote le posvetiti skrbi za padla dekleta ali za take, ki so v nevarnosti, da padejo. To bo veliko materinsko delo. In ne dvomimo, da se bo dobilo potrebno število požrtvo valnih dam, ki se ne bodo ustra šile te težke